

WÓJT GMINY WISZNIA MAŁA

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
TERENU POŁOŻONEGO W OBRĘBIE SZEWCY
O NAZWIE MPZP SZEWCY II**

WISZNIA MAŁA, 2017

Spis treści

1. Wstęp.....	4
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy	4
1.2. Cel i zakres prognozy	6
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	8
2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	10
2.1. Położenie terenów objętych projektem planu oraz stan ich zainwestowania.....	10
2.2. Zawartość, główne cele i zakres projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami.....	12
3. Ocena i analiza istniejącego stanu środowiska	19
3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych.....	19
3.2. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna.....	22
3.3. Geologia i zasoby naturalne, morfologia i walory krajobrazowe	24
3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne	27
3.5. Charakterystyka i ocena warunków glebowych.....	31
3.6. Charakterystyka warunków klimatycznych , stanu jakości powietrza i higieny atmosfery	32
3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego	37
3.8. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.....	37
4. Istniejące problemy środowiska na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	38
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	39
6. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru	41
6.1. Przewidywane oddziaływanie na ludzi	41
6.2. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz Przekształcenia świata flory i fauny.....	44
6.3. Oddziaływanie na integralność obszaru natura 2000	49
6.4. wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby	51
6.5. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska	53

6.6. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i wody podziemne	54
6.7. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, klimat i promieniowanie elektromagnetyczne.....	55
6.8 Oddziaływanie na krajobraz, zabytki i dobra materialne	56
6.9 Oddziaływanie skumulowane	58
6.10 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	59
7. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	59
8. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko	60
10. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia	61
11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu ustaleń projektu planu na środowisko	62
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	62

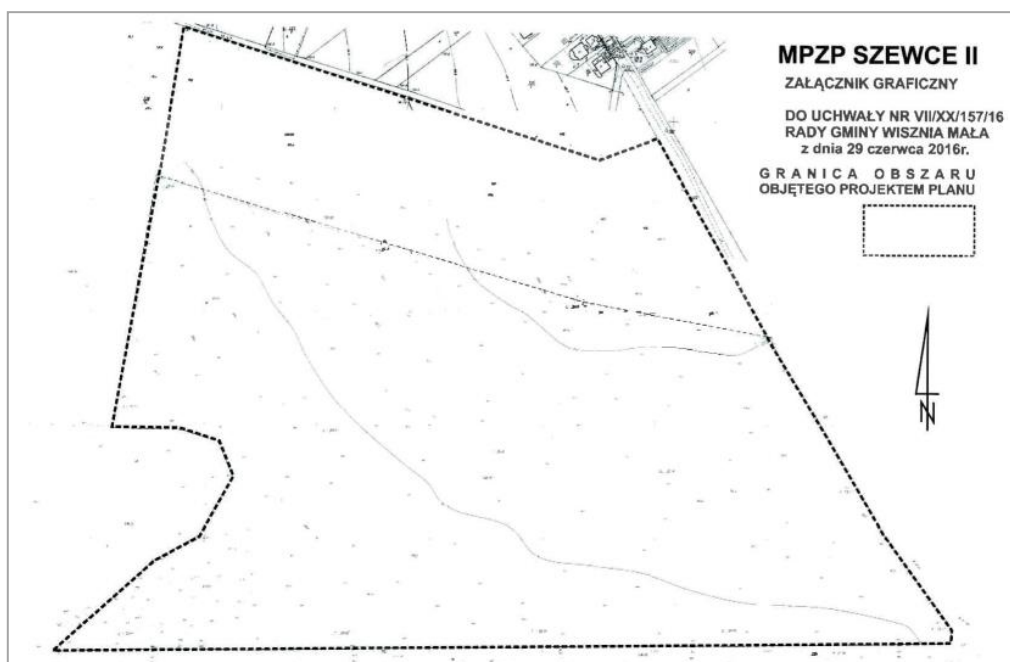
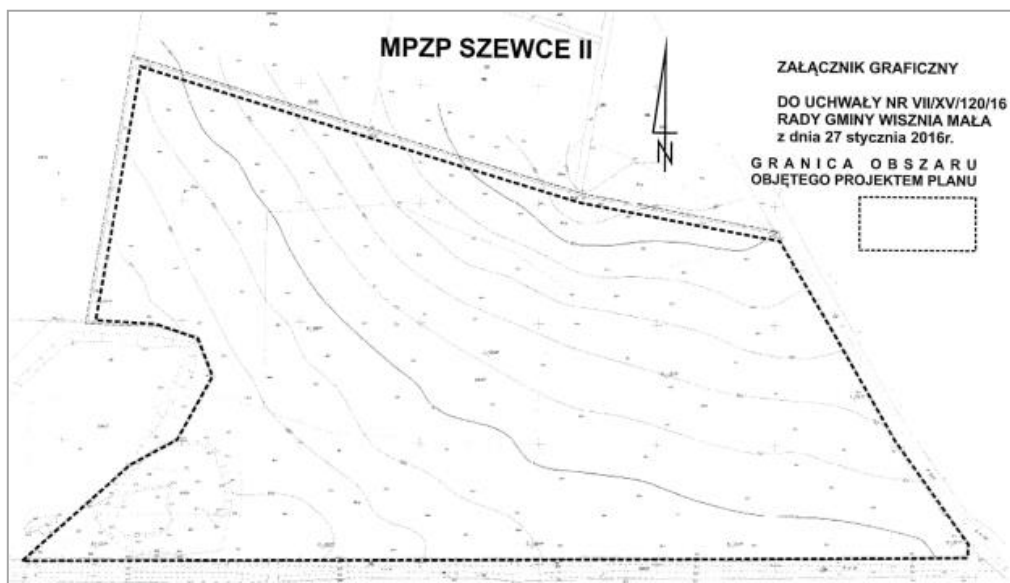
Autor:

mgr inż. Kama Kotowicz

1. WSTĘP

1.1. PODSTAWY FORMALNO – PRAWNE OPRACOWANIA PROGNOZY

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w związku z wymogiem art. 46 pkt. 1. oraz 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405 ze zm.). Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Szewce II sporządzono na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013 r. poz. 1318 ze zm.) oraz na podstawie art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2017 poz. 1073).

Ryc. 1 i 2 Powiększenie obszaru opracowania - zmiana granicy mpzp Szewce II Uchwałą Nr VII/XX/157/16 (poniżej) względem Uchwały Nr VII/XV/120/16 (powyżej).

Uchwała intencyjna Rady Gminy Wisznia Mała została podjęta 27 stycznia 2016 roku Uchwałą Nr VII/XV/120/16 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Szewce o nazwie MPZP Szewce II. W uzasadnieniu do uchwały podaje się, że przedmiotem planu jest działka o numerze ewidencyjnym 538/97, dla której przeznaczenie będzie zgodne z obowiązującym studium, a sporządzenie planu zostało podjęte na wniosek mieszkańców wsi. Następnie, Uchwałą Nr VII/XX/157/16 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 29 czerwca 2016 roku dokonano zmiany uchwały intencyjnej w zakresie granic planu miejscowego. Uzasadnienie do uchwały podaje, że zgodnie z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wisznia Mała, dla jednostki na terenie której, leży działka 538/97 - 3R(U/P), należy sporządzić plan w granicach całej jednostki. Tym samym, do obszaru opracowania mpzp Szewce II weszły działki o numerach ewidencyjnych: 538/95, 538/98, 526, 605 i częściowo działka 528. Największą część opracowania stanowi działka nr 538/97. Ustalenia obowiązującego studium wyjaśniono szczegółowo w rozdziale 2.2 „Zawartość, główne cele i zakres projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami”.

Dla terenu sąsiadującego z projektem planu oraz w niewielkiego fragmentu położonego w części pld – zach. projektowanego planu, obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego podjęty Uchwałą Nr V/XXXVII/208/10 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 28 kwietnia 2010 roku (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego nr 150 z dnia 17 sierpnia 2010 r. poz. 2358) w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Szewce, Gmina Wisznia Mała. Projekt planu zakłada, że obowiązujący plan straci częściowo moc w zakresie dotyczącym obszaru którego dotyczy.

Poniżej wymieniono najważniejsze akty prawne, do których odwołują się zapisy prognozy:

1. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263, 264);
2. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska);
3. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2012 poz. 358);
4. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409);
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183);
6. Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. z 1992 r. Nr 67, poz. 337);
7. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 z późn. zm.);
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2013 poz. 817); oraz

Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2015 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016 poz. 71);

9. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2016 poz. 2134 z późn. zm.);
10. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2017 poz.1566);
11. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.);
12. Ustawa z 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 788);
13. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1987 ze zm.);
14. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 519 ze zm.);
15. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1073);
16. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 1161);
17. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405 ze zm.);
18. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 1131 ze zm.);
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz.U. z 2014 r. poz. 112);
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 1031);
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 9 listopada 2011 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. nr 258, poz. 1549);

Dyrektywy UE:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.
2. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa);
3. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku;
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Niniejsza prognoza jest elementem procedury strategicznej oceny oddziaływania realizacji zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o nazwie

mpzp Szewce II. Jej celem jest określenie, analiza oraz ocena istniejącego stanu środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem problemów ochrony środowiska, występujących na omawianych terenach. A także określenie, analiza i ocena skutków przewidywanych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi. Prognoza określa czy zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a także przedstawia rozwiązania mające na celu ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Na etapie formułowania ustaleń projektu planu miejscowego, autor prognozy jest zobowiązany współpracować z projektantami by wypracować takie zapisy, które wykluczą negatywne oddziaływanie tego planu na środowisko przyrodnicze, w tym na zdrowie ludzi. Tekst prognozy przewiduje więc opis w jaki sposób praca nad prognozą wpłynęła na projekt planu.

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405 ze zm.) z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy oraz w trybie art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2017 poz. 1074).

Obecnie (na dzień sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do celów opiniowania i uzgadniania tj. wrzesień 2017 r.), Urząd Gminy Wisznia Mała prowadzi postępowanie w sprawie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „SZEWCIE II” położonego na działce nr 538/97 w obrębie miejscowości Szewce, gmina Wisznia Mała. W niniejszej prognozie dokonano też analizy zapisów projektu planu pod kątem wydobywania kopalin ze złoża Szewce II oraz zapoznano się z aktualną dokumentacją:

- Raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „SZEWCIE II” położonego na działce nr 538/97 na środowisko (2014 r.),
- wnioskami mieszkańców wsi Szewce i gminy Wisznia Mała,
- Decyzją Wójta Gminy Wisznia Mała z dnia 29 lutego 2016 roku RIOŚ.6220.3.39.2014.2015 odmawiającej określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „SZEWCIE II” położonego na działce nr 538/97 w obrębie miejscowości Szewce, gmina Wisznia Mała, uchylonej w całości decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 27 kwietnia 2016 roku SKO.4136/13/16,
- Decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 27 kwietnia 2016 roku SKO.4136/13/16,
- uzupełnionym Raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „SZEWCIE II” położonego na działce nr 538/97 na środowisko (2017 r.),

Wyjaśnia się, że przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko nie jest analiza oddziaływania w/w przedsięwzięcia na środowisko, a analiza i ocena wpływu

ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Szewce, gminie Wisznia Mała o nazwie mpzp Szewce II. W ocenie sporządzającego prognozę, niezbędnym jest prawidłowe rozpoznanie sytuacji formalno-prawnej i prowadzonych na terenie objętym planem postępowań administracyjnych.

Zastosowano tu zasadę przezorności, stanowiącą jeden z filarów polityki ochrony środowiska, a także wynikającą z art. 174 ust. 2 Traktatu Akcesyjnego oraz z zasady nr 15 Deklaracji z Rio de Janeiro. Zgodnie z tą zasadą, jeżeli w trakcie oceny stwierdzony zostanie brak pewności co do określonych skutków, to należy przyjąć, że one wystąpią, a wszelkie niepewności dotyczące skutków oddziaływania na środowisko należy interpretować na korzyść środowiska. Bardziej skonkretyzowane sformułowanie tej zasady przyjęto na konferencji w sprawie Zasady Przezorności, która odbyła się w roku 1998 w Wingspread (USA): *„Jeśli jakieś działanie może zagrażać środowisku lub ludzkiemu zdrowiu, to środki zaradcze należy podejmować nie czekając na naukowe ustalenie wszystkich zależności między przyczynami i skutkami. Ciężar dowodu powinien spoczywać na tych, którzy podejmują potencjalnie szkodliwe działanie”*.

1.3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Sposób opracowania oraz zawartość niniejszej prognozy odpowiadają zapisom zawartym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405 ze zm.). Wszystkie informacje zawarte w prognozie zostały zweryfikowane w materiałach źródłowych. Posłużono się danymi dostępnymi publicznie bądź uzyskanymi w drodze wniosku o udostępnienie informacji o środowisku na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2011r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. 2016 poz. 1764), a także na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405 ze zm.) uzasadniając to podnoszeniem jakości sporządzanych strategicznych ocen oddziaływania na środowisko. Natomiast do analizy i oceny wpływu na środowisko posłużono się poradnikami w zakresie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko.

Wykorzystane materiały źródłowe:

1. Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Wisznia, Geologic grudzień 2015 r.;
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznia Mała - Uchwała Nr V/XXXV/194/09 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 29 grudnia 2009 roku ze zmianami; tekst jednolity – Uchwała Nr VII/XXVII/210/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 25 stycznia 2017 w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznia Mała dla działki nr ewid. 260/1 w obrębie Pierwoszów;
3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Uchwała Nr XLVIII/1622/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 marca 2014 roku (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z dnia 22 maja 2014 r. poz. 2448);

4. Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015, Zarząd Województwa Dolnośląskiego Uchwała Nr LIV/969/10 z dnia 29 kwietnia 2010 roku;
5. Sejmik Województwa Dolnośląskiego, Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku, Uchwała Nr XLVIII/649/2005 z dnia 30 listopada 2005 roku;
6. Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa listopad 2016 r.;
7. Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2015 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Wrocław 2015 r.;
8. Ocena stopnia zanieczyszczenia gleb w województwie dolnośląskim na podstawie wieloletnich badań monitoringowych WIOŚ Wrocław – lata 2010 – 2015;
9. Ocena stopnia zanieczyszczenia gleb w województwie dolnośląskim w 2016 roku, WIOŚ Wrocław 2017;
10. Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2015 roku, WIOŚ Wrocław listopad 2016 r.;
11. Klimat akustyczny w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2016 r., WIOŚ Wrocław 2017r.;
12. Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2016 r., WIOŚ Wrocław 2017r.;
13. Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2016, WIOŚ Wrocław 2017
14. Ocena jakości wód podziemnych na obszarach uprzemysłowionych, narażonych na oddziaływanie punktowych źródeł zanieczyszczeń w województwie dolnośląskim w 2016 roku, WIOŚ we Wrocławiu 2017;
15. Ocena jakości wód podziemnych województwa dolnośląskiego rok 2016, WIOŚ Wrocław 2017;
16. Biuletyn Monitoringu Przyrody. Monitoring siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w latach 2013 – 2014. 14.2015/2 Inspekcja Ochrony Środowiska, GIOŚ, Warszawa 2015.
17. Biuletyn Monitoringu Przyrody. 12.2014/1 Inspekcja Ochrony Środowiska, GIOŚ, Warszawa 2014;
18. Perzanowska J. (red.) 2010. Monitoring gatunków roślin. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ, Warszawa;
19. Perzanowska J. (red.). 2012. Monitoring gatunków roślin. Przewodnik metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa;
20. Perzanowska J. (red.) 2012. Monitoring gatunków roślin. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa;
21. Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.). 2012. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa;
22. Mróz W. (red.) 2015. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część IV. GIOŚ, Warszawa;
23. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Widawy PLH 020036 (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego 2014 r. poz. 1687);
24. PLH020036 Dolina Widawy. Standardowy Formularz Danych. Data aktualizacji 12-2013
25. Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie obręb: Bagno, Oborniki Śląskie na okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2024 r., Opis ogólny lasów; Elaborat, RDLP we Wrocławiu, Brzeg 2015;

26. Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie obręb: Bagno, Oborniki Śląskie na okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2024 r., Program Ochrony Przyrody, RDLP we Wrocławiu, Brzeg 2015;
27. Świerkosz K., Tarnawski D., Kadej M., Malkiewicz A. 2012 Dolina Widawy. Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH020036, [w:] Obszary Natura 2000 na Dolnym Śląsku, red. Świerkosz K., Liberacka H., Zajac K., Łysiak M. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Wrocław str. 90-92
28. Świerkosz K., Reczyńska K., Graczyk M., Czajka Ł., Wrocław, maj 2015, Analiza oddziaływania projektowanego przedsięwzięcia – Eksploatacja złoża kruszywa „Szewce II” – na środowisko przyrodnicze, w tym obszary Natura 2000;
29. J. Chobotow, W. Czarniawski. R. Grosik, D. Sapala „Rola piaskowni w ochronie płazów” Chrońmy Przyrodę Ojczystą 3/702014 s.208 – 217;
30. Raport o oddziaływaniu na środowisko eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Szewce II”, Globssystem Sp. z o.o. Wrocław 2014 r.;
31. Raport o oddziaływaniu na środowisko eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Szewce II” – uzupełnienie, Wrocław 2017 r.;
32. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Szewce, gmina Wisznia Mała - Uchwała Nr V/XXXVII/208/10 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 28 kwietnia 2010 roku (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego nr 150 z dnia 17 sierpnia 2010 r. poz. 2358);
33. Jan Marek Matuszkiewicz Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa 2008;
34. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r. poz. 1967);
35. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce; Włodzimierz Jędrzejewski, Sabina Nowak, Krystyna Stachura, Michał Skierczyński, Robert W. Mysłajek, Krzysztof Niedziałkowski, Bogumiła Jędrzejewska, Jan M. Wójcik, Hanna Zalewska, Małgorzata Pilot, Marcin Górny, Rafał T. Kurek, Radosław Ślusarczyk; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk; Białowieża 2011;
36. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, red. Roman Bednarek, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.

2. USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. POŁOŻENIE TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM PLANU ORAZ STAN ICH ZAINWESTOWANIA

Granica terenu niniejszego opracowania obejmuje obszar działek ewidencyjnych o numerach: 538/97, 538/95, 538/98, 526, 605 i częściowo działka 528 w obrębie Szewce, gminie Wisznia Mała, w powiecie trzebnickim, województwie dolnośląskim.

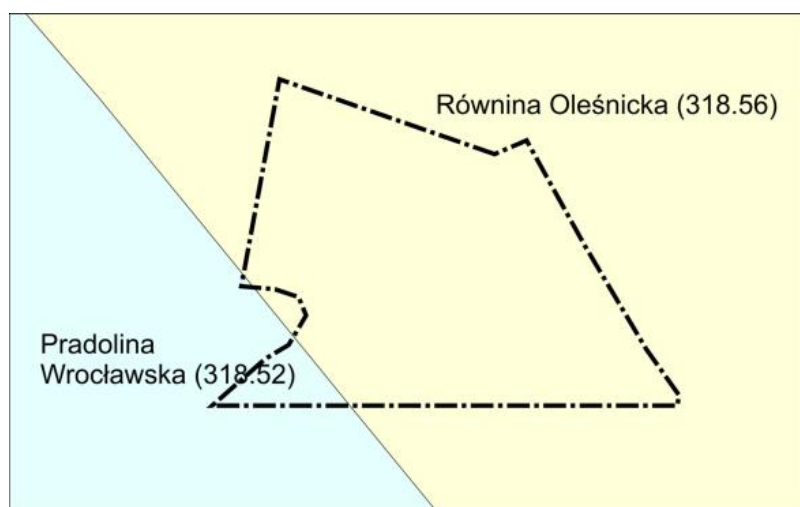
Granice projektu planu obejmują obszar na południe od zabudowy wsi Szewce. Najbliższe budynki mieszkalne sąsiadują od północy z granicą opracowania.

Obszar w przeważającej części zajęty jest przez obszary upraw rolnych. Jedynie południowo – zachodni fragment obszaru zajmują nieużytki - część obszaru dawnej piaskowni. Stare wyrobisko planu złoża kruszywa naturalnego „Szewce” sąsiaduje z obszarem od zachodu. Na północ od dawnego wyrobiska położone są dawne tereny zamknięte – wojskowe (Decyzja Ministra Obrony Narodowej Nr 202 z dnia 30 maja 2011r. o

wyłączeniu z terenów zamkniętych działki nr 538/14, obręb Szewce), sąsiadujące bezpośrednio z projektowanym planem. Od wschodu i południa przebiega utwardzona droga i dalej tereny rolne. W sąsiedztwie opracowania, bezpośrednio wzdłuż południowej granicy, przepływa rzeka „Dopływ z Szewców”.

W sąsiedztwie, na południowy – wschód od granic opracowania, położone jest lądowisko Wrocław – Szymanów. Trawiaste lądowisko służy lotnictwu sportowemu (Areoklub) i agrotechnicznemu. Po jego przystosowaniu do startów i lądowania lekkich samolotów (typu taksówka powietrzna), w obowiązującym studium przewidziano przekształcenie lądowiska w lotnisko i realizację obiektów związanych z obsługą ruchu lotniczego. Lokalizacja lotniska wpływa na ograniczenie wysokości obiektów realizowanych w bliskiej odległości od niego. Projektowany plan położony jest w zasięgu powierzchni ograniczających całkowitą wysokość zabudowy rozumianych jako granica terenu, w którym obowiązuje ograniczenie wysokości obiektów budowlanych: budynków oraz budowli nie będących budynkami, a także drzew, uzależnione od odległości od krawędzi pola wzlotów na lądowisku.

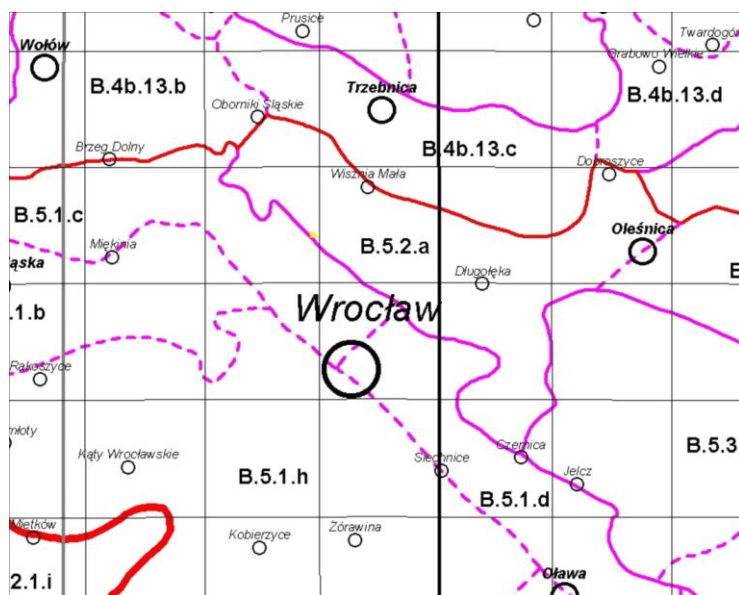
Pod względem fizyczno – geograficznym (J. Kondracki 2002) obszar projektu planu położony jest w prowincji Nizina Środkowoeuropejska (31), pod-prowincji Niziny Środkowopolskie (318), makroregionie Nizina Śląska (318.5). Zdecydowana część znajduje się w granicy mezoregionu Równina Oleśnicka (318.56). Niewielki fragment obszaru projektu planu położony jest w mezoregionie Pradolina Wrocławska (318.52).

Ryc. 3 Obszar planu na tle jednostek fizycznogeograficznych
[źródło: opracowanie własne na podstawie J. Kondracki 2002]

Pod względem geobotanicznym (J. M. Matuszkiewicz 2008) przedmiotowy teren położony jest w prowincji Środkowoeuropejskiej, podprowincji Środkowoeuropejskiej Właściwej, Dział Brandenbursko-Wielkopolski, Kraina Dolnośląska (B.5.). Przebieg granic jednostek geobotanicznych wskazuje na podobieństwo z jednostkami fizyczno-geograficznymi. Stąd można przypuszczać, że większa część terenu, cała północna i południowo – wschodnia położona jest w Okręgu Oleśnickim (B.5.2), Podokręgu Zakrzowskim (B.5.2.a), natomiast południowo – zachodni fragment opracowania należy do

Okręgu Legnicko – Brzeskiego (B.5.1.), Podokręgu Doliny Odry "Wrocław - Lubiąż (254-315 km)" (B.5.1.c).

Ryc. 4 Położenie projektu planu względem podziału geobotanicznego [źródło: opracowanie własne na podstawie J.M. Matuszkiewicz 2008]

2.2. ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE I ZAKRES PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIAZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu. Zakres planu określa art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2017 poz. 1073).

Projekt planu, będący przedmiotem niniejszej analizy obejmuje szereg ustaleń, które zaprezentowano w poniższych punktach:

1. Projekt planu przewiduje następujące kategorie przeznaczenia terenów:
 - UP - tereny zabudowy usługowej i produkcji nieuciążliwej (zajmuje działkę ewidencyjną nr 538/97, teren udokumentowanego złoża Szewce II);
 - RM - tereny zabudowy zagrodowej (zajmuje działkę ewidencyjną nr 528);
 - R - tereny rolnicze (zajmują działki ewidencyjne nr 526 i 538/95);
 - KDW - tereny dróg wewnętrznych (zajmuje działkę ewidencyjną nr 538/98).
2. Na rysunku planu oznaczono granice udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Szewce II”, dla którego obowiązują przepisy odrębne.

Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 1131 ze zm.) określa w art. 7 ust. 1, że podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach. Dalej, w przepisach w/w ustawy art. 7 ust. 2 czytamy, „w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona

sposobu wykorzystywania nieruchomości ustalonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w odrębnych przepisach”.

Złoże Szewce II zostało udokumentowane w 2014 roku. Obowiązujące studium gminy zostało uchwalone w 2009 roku. Do Studium wprowadzono zmiany, a tekst jednolity pochodzi z 2017 roku – Uchwała Nr VII/XXVII/210/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 25 stycznia 2017 w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznia Mała dla działki nr ewid. 260/1 w obrębie Pierwoszów) i nie uwzględnia zmian wynikających z zatwierdzenia dokumentacji geologicznej.

3. Ustala się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z zapisami § 3 ust. 1 pkt 40 lit. „b” rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016 poz. 71), wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 000 m³ na rok, zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

4. Projekt planu ustala zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych.
5. Tereny oznaczone na rysunku planu symbolem RM, kwalifikuje się pod względem akustycznym jako tereny zabudowy mieszkaniowej. Dla tych terenów ustala się obowiązek zapewnienia właściwego standardu akustycznego na terenach podlegających ochronie akustycznej, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.
Należy zatem przeanalizować czy ustalenia planu na terenach sąsiednich nie spowodują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenu RM.
6. Na terenach 1UP, 1KDW, 1RM oraz 1R oznacza się obszar udokumentowanego stanowiska archeologicznego AZP nr 12/34/77-28 – ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza.

Podczas prowadzenia robót ziemnych istnieje wysokie prawdopodobieństwo odkrycia przedmiotów podlegających ochronie prawnej takich jak: nawarstwienia kulturowe i znajdujące się w nich wytwory bądź ich ślady, w tym wszelkie pozostałości, obiekty oraz jakiegokolwiek inne ślady ludzkości z minionych epok, które są podstawowym źródłem badań archeologicznych obejmujących struktury, konstrukcje, zespoły budowlane, eksploatowane tereny, przedmioty, zabytki innego rodzaju, jak też ich otoczenie znajdujące się na ziemi lub pod wodą.

Ochronie prawnej na mocy przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków podlegają:

- wszelkie odkryte w trakcie prac ziemnych przedmioty zabytkowe oraz obiekty nieruchome i nawarstwienia kulturowe,
- wszelkie przedmioty pozyskane w trakcie prac ziemnych lub odkryte jako przypadkowe znalezisko, co do których istnieje przypuszczenie, iż są zabytkiem.

W ramach prognozy należy przeanalizować wpływ zmian przeznaczenia terenu na stanowiska archeologiczne.

7. Ustala się nasadzanie nowych drzew w pierwszej kolejności w miejscach, w których wykonywano już roboty ziemne. Dopuszcza się wprowadzanie nowych zadrzewień

i zakrzewień śródpolnych w formie kęp lub enklaw, a także pasów, rzędów lub szpalerów, w tym o funkcji izolacyjnej i wiatrochronnej.

Ze względu na bliskość lądowiska teren opracowania położony jest w zasięgu „powierzchni ograniczających wysokość zabudowy i obiektów naturalnych”. Stąd należy przeanalizować wpływ zmian w zagospodarowaniu terenu, w tym wprowadzenia drzew i zadrzewień na bezpieczeństwo ruchu lotniczego i awifauny.

8. Na całym obszarze objętym planem zakazuje się lokalizacji:

- a) obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m²;
- b) hałd i nasypów o wysokości powyżej 3 m licząc od ich podstawy.

Punkt b) określający maksymalną wysokość hałd ma w zamyśle projektanta ograniczyć intensywną eksploatację złoża na dużej powierzchni, która wymagałaby tworzenia wysokich hałd i nasypów.

9. Zagospodarowanie mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi.

Powyższy zapis powoduje, że intensywna ewentualna eksploatacja złoża wymaga wywozu mas ziemnych. Należy zatem przeanalizować wpływ ruchu samochodowego zarówno odbierającego wydobyty urobek jak i wywożącego nadkład.

10. Ustala się powiązanie poszczególnych sieci z układem zewnętrznym poprzez istniejące wodociągi, instalacje kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz linie elektroenergetyczne.

11. Ustala się zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej lub z indywidualnych ujęć.

Należy przeanalizować czy indywidualne zaopatrzenie w wodę nie naruszy zasobów wodnych, nie zmieni stosunków wodnych tego terenu.

12. W zakresie odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych, przemysłowych ustala się odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

13. Dopuszcza się odprowadzanie ścieków do bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe oraz indywidualnych oczyszczalni ścieków spełniających wymagania wynikające z przepisów odrębnych.

Ze względu na wysoki poziom wód gruntowych należy przeanalizować ten zapis pod względem niebezpieczeństwa zanieczyszczenia wód gruntowych.

14. W zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych, w tym dróg, placów i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej, przy czym dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, do zbiorników retencyjnych, dołów chłonnych, lub urządzeń rozsączających, w sposób zapewniający ochronę wód podziemnych, powierzchniowych oraz gleb przed zanieczyszczeniem, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Należy przeanalizować wpływ odprowadzania wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony przy planowanych na obszarze planu inwestycjach.

15. Na całym obszarze objętym planem dopuszcza się zasilanie w energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii w postaci mikroinstalacji i małych instalacji, o ile ich łączna moc zainstalowana elektryczna nie przekracza 100kW.

Dla instalacji elektrycznych z odnawialnych źródeł energii w postaci mikroinstalacji czy małych instalacji o mocy nieprzekraczającej 100kW, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze. Mikroinstalacje i małe instalacje nie wykazują znaczącego negatywnego oddziaływania na żadne z elementów środowiska.

W przypadku dużych elektrowni rozpatruje się negatywne oddziaływanie na awifaunę, chiropterofaunę, herpetofaunę, małe ssaki, różnorodność biologiczną, siedliska roślinne i korytarze ekologiczne. W tym przypadku nie zaistnieje żadne z powyższych stąd zapis ten zostaje pominięty w niniejszej prognozie jako mało znaczący z punktu widzenia oddziaływania na środowisko.

16. Dopuszcza się budowę stacji transformatorowych w zależności od sposobu zagospodarowania terenów jako wbudowane lub formie wolno stojącej na pojedynczych działkach gruntu lub na działce budowlanej. Dopuszcza się usytuowanie budynku stacji transformatorowej na granicy i w odległości nie mniejszej niż 3,0 m od granicy działki. W konsekwencji tego zapisu należy przeanalizować wpływ promieniowania elektromagnetycznego i ograniczenia jakie wynikają z dopuszczenia budowy stacji transformatorowych.
17. W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się:
 - zaopatrzenie w ciepło w oparciu o zasilanie: gazem, energią elektryczną, paliwami stałymi, z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW,
 - nakaz stosowania urządzeń o wysokiej sprawności spalania i niskim stopniu emisji zanieczyszczeń,
 - zakaz realizacji napowietrznych sieci przesyłu ciepła;
18. Dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem 1UP ustala się przeznaczenie podstawowe: tereny usług i produkcji, przeznaczenie uzupełniające: budynki garaży, garażowo – gospodarcze, gospodarcze, niewydzielone w planie drogi wewnętrzne, infrastruktura techniczna, urządzenia budowlane, obiekty małej architektury, zieleń. powierzchnia biologicznie czynna nie może zajmować mniej niż 20% powierzchni działki budowlanej.
Teren 1UP w całości obejmuje teren udokumentowanego złoża Szewce II.
19. Dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem 1RM ustala się przeznaczenie podstawowe: zabudowa zagrodowa, przeznaczenie uzupełniające: infrastruktura techniczna, dla której nie jest wymagane uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, niewydzielone w planie drogi transportu rolnego, obiekty małej architektury, urządzenia budowlane, zieleń. powierzchnia biologicznie czynna nie może zajmować mniej niż 60% powierzchni działki budowlanej.
20. Dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem 1R ustala się przeznaczenie: użytki rolne. Ustala się zakaz lokalizacji budynków oraz budowli. Dopuszcza się wprowadzanie nowych zadrzewień i zakrzewień śródpolnych w formie kęp lub enklaw, a także pasów, rzędów lub szpalerów, w tym o funkcji izolacyjnej i wiatrochronnej.
Należy przeanalizować wpływ eksploatacji złoża na tereny upraw R.
21. Dla terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem 1KDW ustala się przeznaczenie podstawowe: tereny dróg wewnętrznych, przeznaczenie uzupełniające: sieci infrastruktury technicznej, obiekty małej architektury, urządzenia budowlane, zieleń.

Analiza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wisznia Mała wykazała duże potrzeby rozwoju i aktywizacji nowych terenów. Z ustaleń obowiązującego studium gminy wynika, że teren objęty mpzp Szewce II położony jest w całości w strefie aktywności gospodarczej. Dla terenu określono zapis: „Teren stanowi

rezerwę terenów przeznaczoną pod aktywność gospodarczą komercyjną, realizowaną w formie zorganizowanej działalności inwestycyjnej polegającej na kompleksowym uzbrojeniu i przygotowaniu terenu przed przystąpieniem do zabudowy, na koszt i staraniem inwestora (budownictwo usługowe i produkcyjne, nieuciążliwe)”. Studium określa też warunki przystąpienia do inwestycji:

- Decyzja gminy o potrzebie uruchomienia nowych terenów, wynikająca z wyczerpania możliwości inwestowania na terenach wskazanych do zainwestowania na wcześniejszym etapie;
- Dostateczne zasoby wody i możliwość odprowadzenia ścieków do sieci kanalizacyjnej;
- Opracowanie dla całego terenu jednego, kompleksowego MPZP, uwzględniającego dojazdy do działek drogami o szerokości min. 10 m w liniach rozgraniczających;

Dla całej jednostki 3R(U/P), studium określa też inne ustalenia, które są istotne dla niniejszej prognozy:

- Nie dopuszcza się realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- Uciążliwość inwestycji musi zamykać się w granicach działki;
- Nie dopuszcza się realizacji inwestycji mogących stanowić jakiegokolwiek zagrożenie dla przylegających terenów mieszkaniowych;
- Przy projektowaniu nowej zabudowy należy uwzględnić ochronę środowiska kulturowego poprzez kształtowanie zabudowy w nawiązaniu do otaczającego krajobrazu.

Zapisy studium precyzują, iż po spełnieniu wszystkich w/w warunków, teren może być przekształcony w tereny zakładów usługowych i produkcyjnych o charakterze komercyjnym wraz z zielenią, niezbędnymi urządzeniami infrastruktury technicznej oraz obsługą komunikacyjną. Studium przewiduje na tym terenie jedynie zorganizowaną działalność inwestycyjną. A do czasu realizacji warunków są to tereny rolne w użytkowaniu dotychczasowym.

Studium przewiduje znaczny wzrost terenów gospodarczych na terenie gminy, a największy w miejscowości Szewce. Powierzchnia projektowanych terenów U, P i UP wynosi 103,5 ha (19,3% pow. projektowanych terenów). Podobnie najwięcej terenów przewiduje się dla sportu i rekreacji – 77 ha (57% pow. projektowanych terenów, wyłączając tereny zamknięte).

Powyższe ma znaczenie w kontekście możliwości występowania oddziaływania skumulowanego wszystkich zamierzeń gminy sformułowanych w obowiązującym studium jak i problematyce związanej z wydobywaniem kopalin złoża Szewce II.

Projekt planu realizuje zapisy obowiązującego studium, ale wpisuje też do projektu aktualne informacje dotyczące złoża Szewce II.

Analizując zapisy projektu planu należy więc przyjąć, że podjęcie zorganizowanej działalności inwestycyjnej w postaci produkcji kruszyw jest zgodne z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i takie oddziaływanie należy przeanalizować w niniejszym opracowaniu.

Najważniejsze dla niniejszej prognozy jest rozpatrzenie, w jaki sposób projekt planu chroni udokumentowane złoża kopalin i w jaki sposób uwzględnia racjonalną gospodarkę kopalinami, a także w jaki sposób eksploatacja tego złoża będzie oddziaływać na środowisko przyrodnicze, w tym na zdrowie ludzi.

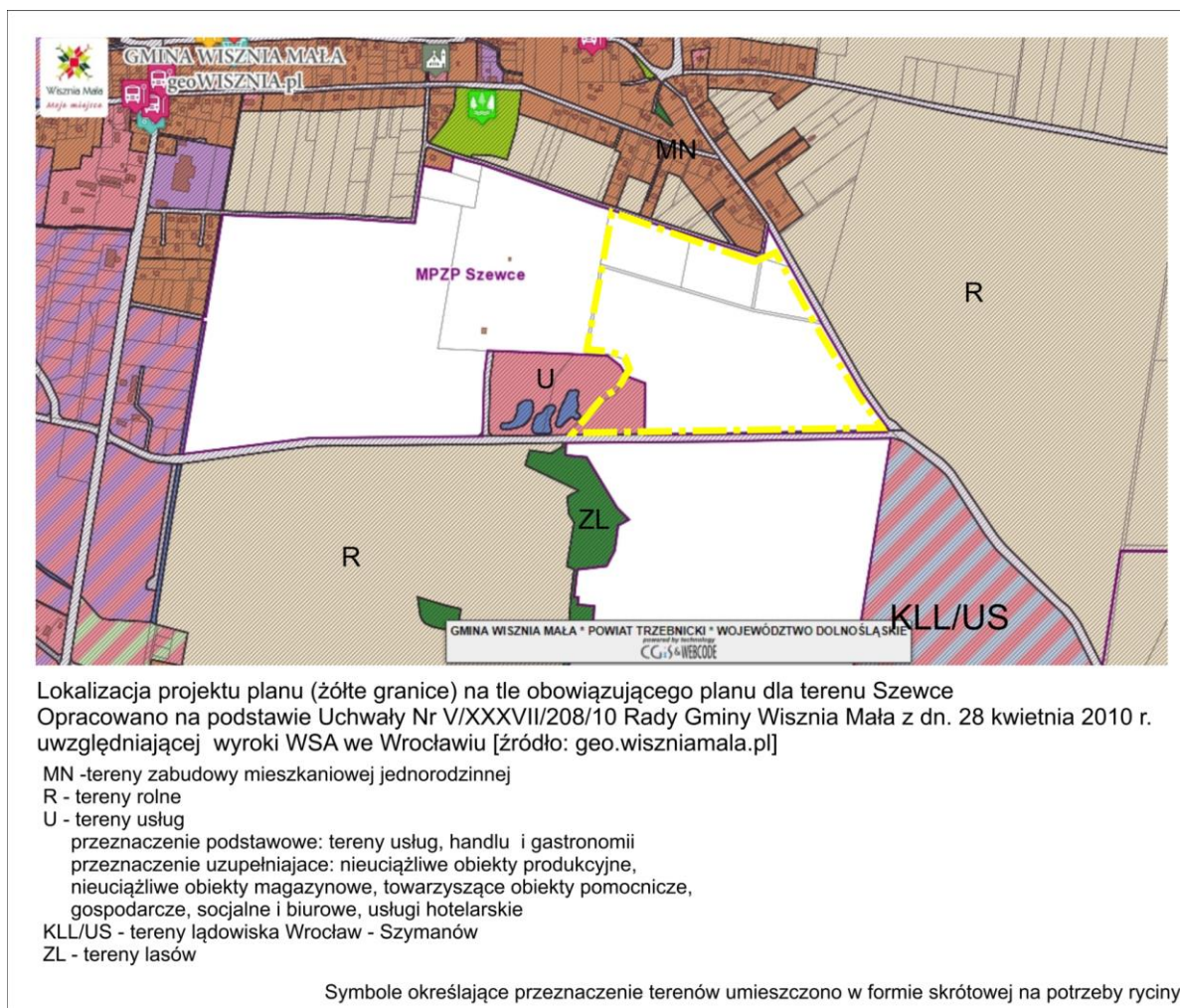
Równie ważne jest przeanalizowanie wpływu zapisów projektu planu w przypadku braku eksploatacji złoża, a zagospodarowanie wprost wynikające z ustaleń planu tj. zabudową produkcji nieuciążliwej, usługami, zabudową zagrodową oraz pozostawienie terenów rolnych na części tego terenu.

Projekt planu powiązany jest z innymi dokumentami – obowiązującym w jego sąsiedztwie oraz niewielkim fragmencie południowo – zachodnim projektu planu, miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Szewce (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 150 poz. 2358 z dnia 17 sierpnia 2010 r.), studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wisznia Mała (Uchwała Nr V/XXXV/194/09 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 29 grudnia 2009 roku ze zmianami; tekst jednolity – Uchwała Nr VII/XXVII/210/17 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 25 stycznia 2017 w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznia Mała dla działki nr ewid. 260/1 w obrębie Pierwoszów), Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Wisznia Mała (Uchwała Nr VI/XLVII/417/14 Rady Gminy Wisznia Mała z dn. 29 października 2014 r.).

W Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020 gmina Wisznia Mała została zakwalifikowana do Wrocławskiego Obszaru Integracji, gdzie Wrocław i otaczający go obszar, posiadają z gminą silne powiązania funkcjonalne. Jako główne zagrożenie dla tego obszaru wymienia się inwestycyjną presję na tereny otwarte, w tym obszary najlepszych gleb oraz doliny rzeczne, objęte ochroną prawną w ramach sieci Natura 2000 – stanowiące ponadto ważne korytarze ekologiczne. Presję, o której mowa w Strategii odzwierciedlają zapisy studium gminy Wisznia Mała. Tereny sąsiadujące na zachód oraz niewielki fragment pld. – zach. Projektu planu, przeznaczone są do zainwestowania. Projekt planu zakłada uchylenie w części dotyczącej terenu w którym plany pokrywają się, obowiązującego mpzp dla terenów położonych w obrębie Szewce uchwalonego Uchwałą Nr V/XXXVII/208/10 Rady Gminy Wisznia Mała z dn. 28 kwietnia 2010 r. uwzględniający wyroki WSA we Wrocławiu Sygn. Akt SA/Wr676/10 z dnia 28 marca 2011 r. oraz Sygn. Akt II SA/Wr76/16 z dnia 30 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 150 poz. 2358 z dnia 17 sierpnia 2010 r.).

Zapisy obowiązującego mpzp dla terenów sąsiadujących przewidują rozwój funkcji usługowych (na terenie dawnej piaskowni), w tym usługi hotelarskie, usługi handlu i gastronomii. Od południa, zgodnie z kierunkami studium, przewiduje się przekształcenie terenów lądowiska na teren lotniska. Od północy przewiduje się rozbudowę tkanki mieszkaniowej wsi Szewce. Z pozostałym zakresem przeznaczenia terenów nie zmieni się od użytkowania dotychczasowego. Analiza obowiązującego mpzp dla tego terenu wraz z zapisami projektowanego mpzp oznacza zintensyfikowanie zainwestowania terenu dotychczas nieużytkowanego lub użytkowanego jako tereny rolnicze.

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Wisznia Mała (Uchwała Nr VI/XLVII/417/14 Rady Gminy Wisznia Mała z dn. 29 października 2014 r.) przyjęto priorytety ekologiczne w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska na terenie Gminy Wisznia Mała na kolejny okres programowania, tj. lata 2014 – 2017, z perspektywą do 2020: Priorytet 1 – Poprawa jakości powietrza poprzez redukcję emisji ze źródeł komunikacyjnych, komunalno-bytowych i przemysłowych;

Ryc. 5 Lokalizacja obszaru objętego projektem planu na tle ustaleń obowiązujących, dla terenów położonych w obrębie Szewce

[źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr V/XXXVII/208/10 Rady Gminy Wisznia Mała z dn. 28 kwietnia 2010 r. uwzględniającej wyroki WSA we Wrocławiu Sygn. Akt SA/Wr676/10 z dnia 28 marca 2011 r. oraz Sygn. Akt II SA/Wr76/16 z dnia 30 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 150 poz. 2358 z dnia 17 sierpnia 2010 r.)]

- Priorytet 2 – Budowa sieci kanalizacyjnej na terenach nieskanalizowanych;
- Priorytet 3 – Ochrona różnorodności biologicznej na obszarach cennych przyrodniczo;
- Priorytet 4 – Zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych;
- Priorytet 5 – „Zazielenianie” zamówień publicznych;
- Priorytet 6 – Edukacja ekologiczna społeczeństwa.

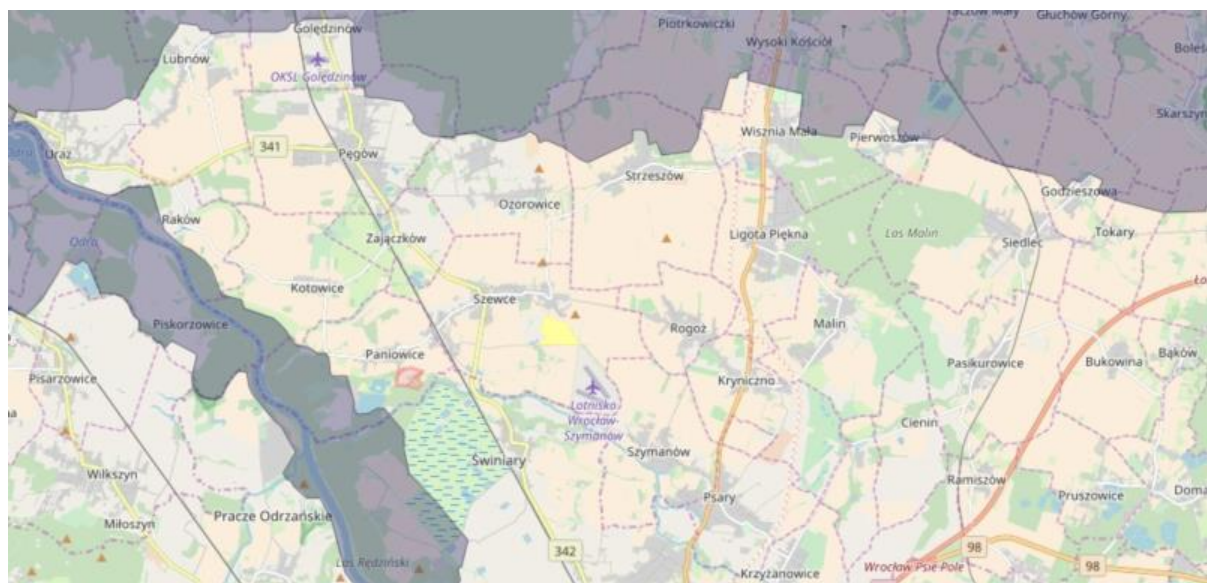
Realizacja zapisów projektu planu spowoduje nie wypełnienie priorytetu 1. Ze względu na zwiększenie ruchu kołowego na skutek realizacji zabudowy usługowej czy produkcyjnej, a tym bardziej w przypadku eksploatacji złoża Szewce II należy spodziewać się zwiększenia emisji ze źródeł komunikacyjnych, komunalno – bytowych i przemysłowych. Zapisy projektu planu nie odnoszą się też do ochrony różnorodności biologicznej ze względu na przeznaczenie dużej części terenu pod zabudowę produkcyjną i usługową. Natomiast teren nie jest też objęty żadną formą ochrony przyrody w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie

przyrody (Dz.U. 2017 poz. 1074). Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie odnosi się też do priorytetu 6, nie przewiduje się tu ścieżek dydaktycznych, rowerowych, krajoznawczych czy miejsc edukacji ekologicznej. Projekt planu nie przewiduje inwestycji celu publicznego, więc nie zostanie też zrealizowany priorytet dotyczący „zazieleniania” zamówień publicznych. W pozostałym zakresie projekt planu uwzględnia priorytety ekologiczne gminy tj. zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych (na całym obszarze objętym planem dopuszcza się zasilanie w energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii w postaci mikroinstalacji i małych instalacji, o ile ich łączna moc zainstalowana elektryczna nie przekracza 100kW), budowy sieci kanalizacyjnej na terenach nieskanalizowanych (powiązanie poszczególnych sieci z układem zewnętrznym poprzez istniejące instalacje kanalizacji sanitarnej oraz odprowadzenie ścieków bytowych, komunalnych, przemysłowych do sieci kanalizacji sanitarnej).

3. OCENA I ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

3.1. CHARAKTERYSTYKA TERENU POD KĄTEM SYSTEMU POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Obszar objęty projektem planu położony jest poza głównymi korytarzami migracji zwierząt (PAN, Białowieża 2011).

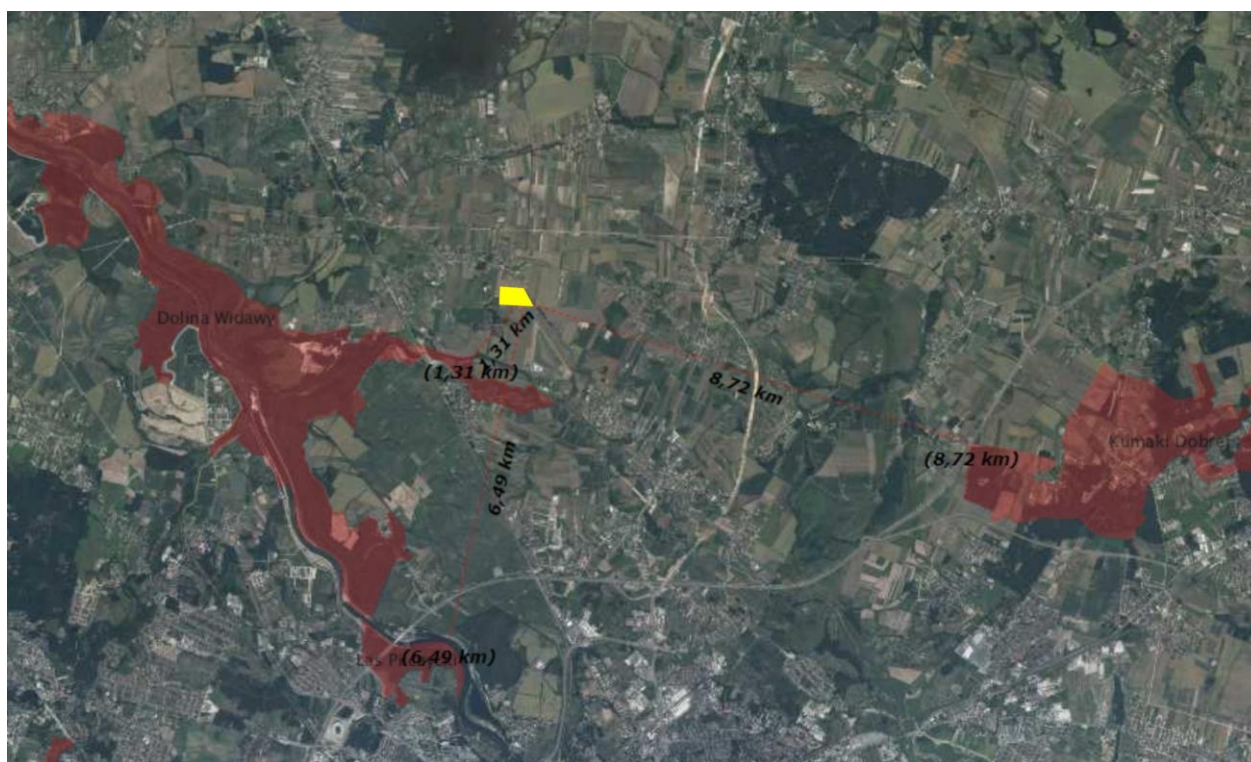

Ryc.6. Położenie obszaru objętego projektem planu względem głównych korytarzy migracji zwierząt [źródło: Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011]

Obszar opracowania nie jest objęty żadną formą ochrony przyrody w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. 2017 poz. 1074). Na terenie opracowania nie projektuje się form ochrony przyrody. Na południe od granic opracowania (ok. 1 km), wzdłuż rzeki Widawy, projektowany jest obszar chronionego krajobrazu „Dolina Widawy” (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznia Mała); Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Oborniki Śląskie 2015). Projektowany obszar miałby

objąć obszar w gminach: Oborniki Śląskie, Wisznia Mała i Wrocław. W gminie Wisznia Mała byłby to obszar obejmujący wyróżniający się krajobrazowo teren o różnych typach ekosystemów związanych bezpośrednio z rzeką i jej doliną.

Na północ od granic opracowania położony jest rozległy Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie ustanowiony Uchwałą Nr V/XXVIII/164/09 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 24 czerwca 2009 roku (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 118, poz. 2473 z dnia 16 lipca 2009 roku). Jego granice przebiegają w odległości ok. 2,5 km od przedmiotowego terenu. Zgodnie z zapisami w/w uchwały na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie wprowadza się ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów (leśnych i wodnych) oraz zakazy dla ochrony przed zmianami lub utratą wartości przyrodniczych. Wszystkie te zalecenia, ustalenia i zakazy odnoszą się do obszaru w jego granicach. Zakazy wymienione w uchwale należy rozpatrzyć pod kątem wpływu realizacji zapisów planu na krajobraz oraz stosunki wodne (rozdziały 7.6 i 7.8)

Ryc. 7. Lokalizacja obszaru objętego projektem planu względem najbliższych (do 10 km) obszarów Natura 2000: Dolina Widawy PLH020036 – ok. 1,3 km, Las Pilczycki PLH020069 – ok. 6,5 km, Kumaki Dobrej PLH020078 – ok. 9 km [źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów informacyjnych Geoportal]

Projektowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego położony jest w odległości:

- ok. 1,3 km od granic planu do obszaru Natura 2000 Dolina Widawy PLH020036;
 - ok. 6,5 km od granic planu do obszaru Natura 2000 Las Pilczycki PLH020069;
 - ok. 9 km od granic planu do obszaru Natura 2000 Kumaki Dobrej PLH020078
- oraz dalej położonych (do ok. 15 km od granic planu):
- Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą PLH020103 - ok. 12 km;

- Natura 2000 Jodłowice PLH020106 - ok. 14 km;
- Natura 2000 Grądy Odrzańskie PLB0200002 - ok. 15 - 16 km.

Obszary Natura 2000 Las Pilczycki i Dolina Widawy zostały przyjęte decyzją Komisji z dnia 12 grudnia 2008 roku na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE), natomiast obszar Natura 2000 Kumaki Dobrej w dwa lata później decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 roku w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE).

Dolina Widawy PLH020036 (odległość ok. 1,3 km)

Typy siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG pokrywają około 60% powierzchni obszaru. Najistotniejszą wartością są dobrze zachowane lasy łęgowe dębowo-wiązowo-jesionowe, zajmujące blisko 30% powierzchni obszaru; duży udział w pokryciu obszaru mają też grądy. Niewielkie płaty zajmują łęgi wierzbowo-topolowe w różnych stadiach sukcesji, starorzecza, ziołorośla nadrzeczne, łąki selernicowe (*Cnidion dubii*) i trzęślicowe (*Molinion caeruleae*). Z gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG najważniejsze jest występowanie bogatego w gatunki zespołu bezkręgowców z bardzo licznymi populacjami barczatki kataks oraz przeplatki maturalny. Łącznie znamy stąd 16 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Dolina Widawy ma jednocześnie duże znaczenie jako część korytarza ekologicznego Odry; pozwala ominąć barierę jaką stanowi miasto Wrocław. Wartości przyrodnicze obszaru są zagrożone na skutek zbyt intensywnego, rekreacyjnego użytkowania (Las Rędziński), także wędkarskiego (wydeptywanie roślinności nadbrzeżnej i wygniatanie jej w miejscach postoju i biwakowania, co może powodować wkraczanie inwazyjnych synantropów). Zagrożeniem są również plany przekształcenia dolin Odry i Widawy, m.in. planowana budowa zbiornika w górnej części zlewni Widawy.

Dla obszaru Dolina Widawy został ustanowiony plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 1 kwietnia 2014 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Widawy PLH020036 (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2014 r. poz. 1687).

Las Pilczycki PLH020069 (odległość ok. 6,5 km)

Obszar położony jest w granicach administracyjnych miasta Wrocławia, u zbiegu Odry i jej lewobrzeżnego dopływu - Ślęzy. Graniczy z terenami zabudowanymi, ogródkami działkowymi i rzeką Odrą. Obszar tworzy mozaikę zbiorowisk leśnych Lasu Pilczyckiego, głównie łęgowych i grądowych oraz zespół nadbrzeżnych łąk, zarośli i zadrzewień wzdłuż dolin rzek. Obszar zachował ciągłość struktury i funkcji z lasami łęgowymi doliny Odry. Las Pilczycki stanowi ostoję rzadkich gatunków owadów uzależnionych od obecności skupisk starych, próchniejących i dziuplastych dębów: kozioroga dębosza *Cerambyx cerdo* i pachnicy dębowej *Osmoderma eremita*. W zbiorowiskach leśnych rosną chronione gatunki roślin, m.in: bluszcz pospolity *Hedera helix*, kalina koralowa *Viburnum opulus* oraz śnieżyczka przebiśnieg *Galanthus nivalis*, która występuje tu łąkowo. Obszar jest miejscem występowania wielu chronionych gatunków ptaków, w tym co najmniej dwóch gatunków dzięciołów: czarnego *Dryocopus martius* oraz zielonosiwego

Picus canus. Na terenie lasu zbiegają się dwa korytarze ekologiczne: doliny Odry i doliny Ślęzy. Główną działalnością ludzką w granicach Obszaru jest działalność z zakresu gospodarki leśnej, jednakże z uwagi na położenie Lasu oraz rozwój na jego terenie funkcji ochronnych i rekreacyjno-wypoczynkowych ograniczane jest gospodarcze pozyskiwanie drewna. W związku ze spadkiem ograniczaniem działalności rolniczej w mieście, obecnie również w granicach obszaru obserwuje się zjawisko porzucania gruntów rolnych. Do zagrożeń zalicza się:

B02.04- usuwanie martwych drzew;

J02.03 – regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt;

H04 – zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia przenoszone drogą powietrzną;

G01 – sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze;

B02.02 – wycinka lasu;

X – brak zagrożeń i nacisków;

K02.03 – eutrofizacja naturalna;

F03.02.01 – szkody spowodowane przez zwierzynę łowną (nadmierna gęstość populacji);

B02.03 – usuwanie podszytu;

D03.02 – szlaki żeglugowe w tym kanały RDW;

D01.02- drogi, autostrady;

E01.02 – nieciągła miejska zabudowa;

F02.03 – wędkarstwo.

Dla obszaru Las Pilczycki został ustanowiony plan zadań ochronnych zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 11 października 2013 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Las Pilczycki PLH020069 (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego z 2013 r. poz. 5371).

Kumaki Dobrej PLH020078 (odległość ok. 9 km):

Obszar obejmuje dolinę rzeki Dobrej na dwóch odcinkach, charakteryzujących się najwyższym nagromadzeniem walorów przyrodniczych, pomiędzy Bartkowem i Dobrzeniem oraz pomiędzy Dąbrowicą a Pawłowicami. Dobra na wskazanym do ochrony odcinku płynie przez obszar Niziny śląskiej, w niemal całkowicie płaskim terenie pokrytym osadami czwartorzędowymi. Dolina rzeki jest uregulowana, lecz występują tu liczne obniżenia wypełnione wodą oraz stawy hodowlane, stanowiące doskonałe siedliska płazów. Mimo bezpośredniej bliskości aglomeracji wrocławskiej i położeniem na terenach intensywnie wykorzystywanych rolniczo, dolina rzeki zachowała wiele walorów przyrodniczych. Obszar ma kluczowe znaczenie dla ochrony płazów w regionie dolnośląskim - występują tu bardzo bogate i wysokie liczebnie populacje kumaka nizinnego oraz traszki grzebieniastej. Dużym walorem są również stare dęby ze stanowiskami pachnicy dębowej i kozioroga dębosza. Siedliska przyrodnicze oraz inne gatunki zwierząt grają mniejszą rolę wśród przedmiotów ochrony obszaru; do najbardziej interesujących należy zaliczyć zachowane zmiennowilgotne łąki trzęślicowe. Zagrożenia – X – brak zagrożeń i nacisków.

3.2. WALORYZACJA FAUNISTYCZNA I FLORYSTYCZNA

Gmina Wisznia Mała ma typowo rolniczy charakter. Jak podaje opracowanie ekofizjograficzne (Geologic 2015), obecnie na terenie gminy praktycznie nie występują naturalne, nieprzekształcone zbiorowiska roślinne. Przeważają tu wielkopowierzchniowe grunty rolne, na których brak jest remiz śródpolnych, zagajników, oczek wodnych, szpalerów drzew. Obszar objęty granicami projektu planu jest użytkowany rolniczo. Jedynie południowo

– zachodni fragment stanowi nieużytki. W 2015 roku przeprowadzono inwentaryzację przyrodniczą części obszaru opracowania oraz terenów sąsiadujących. Badania wykazały (K. Świerkosz, K. Reczyńska, M. Graczyk, Ł. Czajka 2015), że teren charakteryzuje się ubogą florą naczyniową o charakterze segetalnym, z masowym udziałem przetacznika perskiego *Veronica persica*, przetacznika bluszczowego *Veronica hederifolia*, fiołka polnego *Viola arvensis*, maka polnego *Papaver rhoeas*, tobołków polnych *Thlaspi arvense*, gwiazdnicy pospolitej *Stellaria media*, tasznika pospolitego *Capsella bursa pastoris*, jasnoty purpurowej *Lamium purpureum*, miotły zbożowej *Apera spica venti* oraz innych gatunków chwastów polnych. Pod względem faunistycznym ciekawy teren znajduje się w sąsiedztwie planu, na zachód – obszar dawnej piaskowni. Znajdują się tam dwa zbiorniki wodne (o powierzchni ok. 32a i 4a), będące siedliskiem licznej populacji płazów, szczególnie kompleksu żab zielonych *Rana esculenta complex*. Południowo – zachodni fragment projektu planu, sąsiadujący z terenem dawnej piaskowni zajęty jest przez ruderalne zbiorowiska pionierskie głównie z udziałem roślin kłaczowych i rozłogowych *Agropyretea repentis*, stopniowo zarastające krzewami i młodymi drzewami. Pomimo niskich wartości florystycznych jest siedliskiem licznie występującego gatunku z załącznika IV Dyrektywy Siedliskowej – jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*, występują tu także 3 gatunki lęgowych ptaków objętych ochroną.

Wzdłuż drogi przebiegającej w sąsiedztwie wschodniej granicy planu, na większości długości ze szpalerem obcego gatunku topoli *Populus x canadensis*, oraz intensywnie rozwiniętą warstwą krzewów z udziałem głógów *Crataegus monogyna*, *C. x media*, *C. laevigata*, dzięki różom *Rosa canina*, śliwy tarniny *Prunus spinosa* oraz wiązu pospolitego *Ulmus campestris*. W sąsiedztwie planu, od południa, wzdłuż drogi rozwinięte są luźne i poprzerywane zarośla, z również z udziałem ww. gatunków oraz wierzby iwa *Salix caprea* i brzozy brodawkowatej *Betula pendula*. Wszystkie opisane powyżej zbiorowiska zaroślowe posiadają ubogie runo o charakterze synantropijnym, z przewagą perzu właściwego *Agropyron repens*, wrotyczu pospolitego *Tanacetum vulgare*, pokrzywy zwyczajnej *Urtica dioica*, przytulii *Galium aparine*, czosnaczku pospolitego *Alliaria petiolata*, mierznicy czarnej *Ballota nigra* - a także gatunków obcych – jak nawłóć późna *Solidago serotina* i nawłóć kanadyjska *Solidago canadensis*. Z gatunków chronionych występuje tu licznie jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*; notowano też 10 gatunków lęgowych ptaków.

Na południe od granic projektu planu, znajduje się zagajnik, stanowiący stadium regeneracyjne łągu *Ficario* - *Ulmum*. Wartość tego fragmentu jako siedliska ocenia się jako średnią, ponieważ ma ono znaczenie dla ptaków krajobrazu otwartego, których stwierdzono tu 6 gatunków.

Na terenie objętym projektem planu nie stwierdzono chronionych gatunków roślin.

W sąsiedztwie przedsięwzięcia często spotykany jest ślimak winniczek *Helix pomatia* objęty ochroną częściową. Zajmuje on zarówno tereny zajęte przez roślinność ruderalną koło dawnej piaskowni jak i zadrzewienia na południe od projektu planu.

Na analizowanym terenie stwierdzono występowanie następujących dwóch gatunków gadów:

1. Jaszczurka zwinka *Lacerta agilis* – występuje bardzo licznie (100-1000/ha) na terenie całego gruzowiska z wyłączeniem zbiorników wodnych i ich bezpośredniego sąsiedztwa oraz w zaroślach wzdłuż dróg.

2. Zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix* – występuje pojedynczo (< 5/ha) w pobliżu zbiorników oraz na terenie gruzowiska. Jego występowanie warunkuje obecność licznej populacji płazów stanowiących dogodną bazę żerową.

Poza granicami opracowania, w sąsiedztwie zbiorników wodnych stwierdzono występowanie 4 gatunków płazów objętych ochroną częściową: ropucha szara *Bufo bufo*, żaba trawna *Rana temporaria*, żaba śmieszka *Pelophylax ridibundus*, żaba wodna *Pelophylax esculentus*.

Teren objęty projektem planu jest intensywnie użytkowaną agrocenozą z dominacją upraw złożonych m.in. ze zbóż ozimych i rzepaku. W tym typie środowiska dominującym gatunkiem ptaka jest skowronek *Alauda arvensis*. Pośród otwartych, silnie przekształconych rolniczo terenów, ciągnie się sieć dróg polnych, wzdłuż których rosną pojedyncze kępy niewysokich krzewów zasiedlanych najczęściej przez potrzuszcza *Emberiza calandra* oraz cierniówkę *Sylvia communis*.

Poza obszarem projektu planu, na otaczających polach uprawnych, w zadrzewieniach przydrożnych i na terenie dawnej piaskowni stwierdzono obecność potrzuszcza *Emberiza calandra*, pliszki żółtej *Motacilla flava*, przepiórki *Coturnix coturnix* oraz bażanta *Phasianus colchicus*.

Wzdłuż utwardzonej drogi gruntowej, biegnącej między miejscowościami Szewce i Szymanów, odnotowano następujących przedstawicieli awifauny jak kukułka *Cuculus canorus*, kos *Turdus merula*, słowik rdzawy *Luscinia megarhynchos*, zaganiacz *Hippolais icterina*, piegża *Sylvia curruca*, kapturka *Sylvia atricapilla*, szczygieł *Carduelis carduelis*, dzwonek *Carduelis chloris*, zięba *Fringilla coelebs*, trznadel *Emberiza citrinella*.

Na terenach sąsiadujących od zachodu, gdzie znajduje się nieużytkowane wyrobisko pokryte roślinnością ruderalną, odnotowano 3 stanowiska cierniówki *Sylvia communis*. Na terenie wyrobiska stwierdzono obecność 1 pary łysek *Fulica atra* z młodymi oraz 3 samców trzciniaaka *Acrocephalus arundinaceus* (w pasie trzciny na zbiornikach wodnych). Na terenie zagajnika łęgowego znajdującego się na południe od planowanego przedsięwzięcia, w którym stwierdzono obecność śpiewaka *Turdus philomelos*, pierwiosnka *Phylloscopus collybita*, kapturki *Sylvia atricapilla*, trznadla *Emberiza citrinella*, sójki *Garrulus glandarius* oraz pary terytorialnych myszołowów *Buteo buteo*. Nad terenem badań odnotowano przelatujące na średnim i wysokim pułapie takie gatunki jak: łabędź niemy *Cygnus olor*, czapla siwa *Ardea cinerea*, myszołów *Buteo buteo*, grzywacz *Columba polumbus*, śmieszka *Chroicocephalus ridibundus*, jerzyk *Apus apus* oraz kruk *Corvus corax*.

Na przedmiotowym obszarze nie odnotowano nietypowych lub rzadkich przedstawicieli awifauny.

3.3. GEOLOGIA I ZASOBY NATURALNE, MORFOLOGIA I WALORY KRAJOBRAZOWE

Pod względem fizycznogeograficznym obszar objęty planem położony jest na granicy dwóch jednostek – Pradoliny Wrocławskiej i Równiny Oleśnickiej. Pod względem geologicznym Pradolina Wrocławska oraz Równina Oleśnicka stanowią obszar monokliny śląsko-krakowskiej i monokliny przedsudeckiej, pokryty plejstocеныskimi i holocеныskimi osadami rzecznyymi. W przypadku Pradoliny Wrocławskiej są to głównie piaskami, żwirami

i madami a w przypadku Równiny Oleśnickiej są to ropy, piaski, żwiry, gliny oraz lessy. Duże obszary w północnej części pokryte są piaszczystymi osadami sandrowymi. W części południowej przeważają gliny zlodowaceń środkowopolskich.

Monoklina przedsudecka stanowi kompleks skał osadowych wieku permsko-triasowego, łagodnie zapadający ku północnemu wschodowi. Osady wieku permskiego rozpoczynające sedymentację utworów monokliny, są wykształcone w facji lądowej czerwonego spągowca, jako czerwono-brunatne piaskowce i zlepienie oraz w facji płytkomorskiej cechsztynu, który rozpoczynają jasnoszare piaskowce, w stropie przechodzące w serię utworów węglanowo-siarczanowych i iłowców, podzielonych na cztery niekompletne cyklotemy. Osady triasowe, stanowiące tu najmłodsze ogniwo monokliny przedsudeckiej tworzą utwory pochodzenia lądowego, wykształcone jako: piaskowce, łupki ilaste dolnego i środkowego pstręgo piaskowca, przechodzące w płytkomorskie: anhydryty, wapienie, dolomity, iłowce i piaskowce retu. Serie skał pochodzenia morskiego są reprezentowane przez wapienie, margle, dolomity i iłowce należące do wapienia muszlowego. Po ustąpieniu morza, wyższe ogniwo triasu - kajper - tworzy seria gipsowa (dolna i górna), złożona z iłowców, wapieni dolomitycznych, anhydrytów, dolomitów i podrzędnie gipsów oraz seria piaskowca trzcinowego, zbudowana głównie z pstrych iłowców z wkładkami drobnoziarnistych piaskowców, gipsów i dolomitów. Sedymentację triasową kończą, również lądowe, jasnobrązowe, szare i czerwone iłowce retyku.

Ryc. 8. Budowa geologiczna obszaru objętego projektem planu [źródło: na podstawie opracowania ekofizjograficznego Geologic 2015]

W osadach czwartorzędowych wyróżniono utwory plejstoceny i holoceny. Przykrywają one niemal w całości obszar gminy, osiągając średnią miąższość 40-45 m (na południe od Wzgórz Trzebnickich), maksymalnie ponad 100 m w lokalnych głębokich obniżeniach. Do plejstocenu należą utwory powstałe w okresie zlodowaceń: środkowopolskich i północnopolskich oraz interglacjałów: mazowieckiego i eemskiego. Utworami interglacjału mazowieckiego są rezydualne gliny zwałowe i piaski rzeczne. Największe rozprzestrzenienie wykazują osady zlodowacenia Odry, reprezentowane przez gliny zwałowe, piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz piaski i żwiry akumulacji szczelinowej.

Te właśnie osady piaszczyste są źródłem surowców dla budownictwa i na nawierzchnie drogowe. Są to zwykle słabo wysortowane piaski różnoziarniste ze zmienną domieszką żwirów, osiągające średnio 15 m miąższości. Mniej powszechne są mułki, piaski i ily zastoiskowe, piaszczyste i mułkowe pagórki kemowe oraz piaski i żwiry rzeczno-lodowcowe. Kemy piaszczyste zawierają materiał drobnoziarnisty, zwykle dobrze wysortowany, lecz występują rzadko i mają niewielkie rozmiary. Osady interglacjału eemskiego to piaski rzeczne z domieszką żwirów.

W 2014 r. udokumentowano złożę kruszywa naturalnego na powierzchni 18,64 ha. Dokumentacja geologiczna złoża „Szewce” w kat. C₁ zatwierdzona została decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 2 czerwca 2014 r., znak pisma: DOW-G.II.7427.50.2014.KW. Powierzchnia projektowanego obszaru górniczego i terenu górniczego „Szewce II” wynosi 20,12 ha. Ich granice pokrywają się ze sobą. Złożę kruszywa naturalnego „Szewce II” położone jest w obszarze dużej jednostki geologicznej zwanej monokliną przedsudecką. Tworzą je czwartorzędowe (plejstoceńskie) utwory wodnolodowcowe z okresu zlodowaceń środkowopolskich. Są one wykształcone w przewodzie jako piaski drobno- i średnioziarniste, miejscami z niewielką domieszką frakcji grubszej oraz pylastej. Złożę ma powierzchnię 186 438,5 m² (18,64 ha), a ustalone zasoby geologiczne wg stanu na 31.12.2013 r. wynoszą 7 073,90 tys. ton. W nadkładzie o grubości 0,1 - 7,0 m, średnio 3,5 m, występuje warstwa gleby, gliny piaszczyste i piaski gliniaste. Miąższość złoża kształtuje się w granicach 12,0- 29,9 m, średnio 22,6 m. Spąg złoża zalega na rzędnych 116,73 - 95,04 m n.p.m., a w podłożu występują w przewodzie piaski wodnolodowcowe (nieprzewiercone), a tylko w części północno - zachodniej i południowo - wschodniej gliny zwałowe. Złożę „Szewce II” jest częściowo zawodnione i około 80 % jego zasobów zalega poniżej zwierciadła wody. Występuje w nim jeden przypowierzchniowy poziom wodonośny piętra czwartorzędowego o swobodnym zwierciadle wody.

Pradolina Wrocławska i Równina Oleśnicka nie różnią się zasadniczo od siebie pod względem krajobrazowym i morfologicznym. Na północ od przedmiotowego obszaru położone są Wzgórza Trzebnickie, które wyróżniają się odmiennym krajobrazem, który został objęty ochroną (OChK WT). Wzgórza Trzebnickie są najciekawszym elementem geomorfologicznym i krajobrazowym gminy. Cała strefa krajobrazowa (Wał Trzebnicki), którego elementem są Wzgórza Trzebnickie ciągnie się przerywanym, lekko krętym pasem o szerokości 8-10 km, od okolic Żar w Lubuskiem, poprzez Trzebnicę na Dolnym Śląsku, aż po okolice Ostrzeszowa w Wielkopolsce. Ogólna długość pasa wynosi około 250 km.

Opracowania przyrodnicze sporządzone na potrzeby planistyczne, w tym opracowanie ekofizjograficzne (Geologic 2015), ocenia rejon w którym położony jest obszar planu za mało atrakcyjny pod względem krajobrazu –

- „ze względu na równinne ukształtowanie terenu w centralnej i południowej części gminy brak jest szczególnie interesujących otwarc widokowych, krajobrazów, widoków i.t.p.”
- „zdecydowanie w kierunku południowym jakość krajobrazu pogarsza się. Im bliżej Wrocławia, tym zwiększa się ilość zabudowy lokowanej w ostatnich latach”.

W opracowaniu odniesiono się też do projektowanego obszaru chronionego krajobrazu, który miałby przebiegać na południe od przedmiotowego terenu, w odległości ok 1 km od jego granic: „O obszarze proponowanym do objęcia ochroną krajobrazową Dolina Widawy – teren ten był proponowany do objęcia ochroną w formie obszaru chronionego

krajobrazu. Po przeprowadzeniu obserwacji terenowych stwierdza się, że teren ten jest silnie przekształcony na skutek długotrwałego użytkowania i melioracji. W wielu miejscach zabudowa dość mocno zawężyła korytarz ekologiczny i postępuje coraz dalej w kierunku południowym. W dolinie Widawy ulokowane jest również lądowisko Szymanów. Jednocześnie na terenie doliny Widawy naturalne siedliska dolin rzecznych t.j. lasy łąkowe występują w bardzo ograniczonym zakresie, często tylko jako pojedyncze drzewa. Ze względu na brak wartościowych siedlisk oraz duże przewężenie korytarza ekologicznego nie proponuje się by teren ten poddawać ochronie, co nie oznacza jednak, by jednocześnie teren ten podlegał zabudowie. Wręcz przeciwnie, należy dołożyć wszelkich starań, bo postępowała renaturalizacja doliny Widawy. Kolejnym argumentem przeciwko zabudowie doliny Widawy jest jej położenie w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią”.

Zupełnie inne spojrzenie reprezentuje społeczność gminy. W skali lokalnej rejon, do którego należy przedmiotowy teren, uważa się za atrakcyjny pod względem krajobrazowym, malowniczy i rekomendowany przez przewodniki (np. M. Ciesielski, M. Kędracki „Okolice Wrocławia na rowerze” Pascal 2003 s. 56). W takim ujęciu przedstawia ten teren Stowarzyszenie EkoSzewce (NGO) działające na rzecz ochrony walorów krajobrazowych i przyrodniczych tego terenu.

Na wschód od granic, drogą od lądowiska w kierunku wsi Szewce przebiega szlak rowerowy. Dalej na wschód, pośród upraw rolnych zlokalizowane jest wzniesienie Szewiecko. Choć nie może się ono poszczycić dużą wysokością, ponieważ sięga jedynie 140 m n.p.n., to stanowi ważny punkt widokowy, chętnie odwiedzany przez turystów, rowerzystów i mieszkańców. Ze wzniesienia rozciąga się widok na Wrocław. Można stąd podziwiać manewry samolotów i skoki spadochronowe pobliskiego lądowiska Wrocław – Szynarów. Niemal każda zmiana użytkowania będzie dostrzegalna. Spowodowane jest to nie tylko ze względu na łagodny i otwarty krajobraz pól uprawnych ale poprzez przywiązanie mieszkańców do dotychczasowego użytkowania terenu, docenianie tego typu krajobrazu i występującego tu poziomu stymulacji (niski poziom stresu środowiskowego i brak obciążenia środowiskowego).

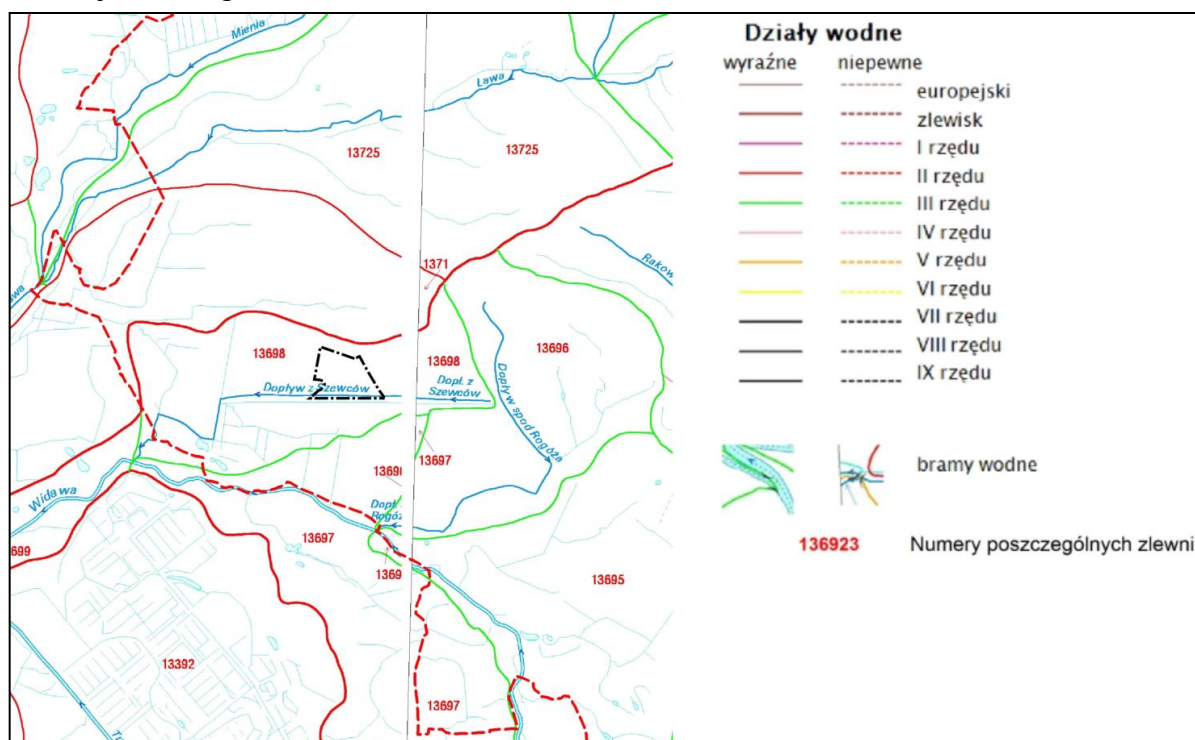
3.4. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW WODNYCH: WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Teren gminy jest położony w całości w zlewni rzeki Widawy, która stanowi prawobrzeżny dopływ Odry. Na terenie gminy wyróżnia się cieki wodne posiadające swoje hydronimy:

- Widawa z dopływami Rakowski Potok, Dopływ spod Rogóza oraz Dopływ z Szewców. Hydronimy posiadają również niewielkie dopływy Rakowskiego Potoku: Dopływ spod Ligoty Pięknej, Dopływ spod Malina, Jagielnik oraz Dopływ spod Ramieszowa.
- Ława z dopływami Jagodnica i Dopływ spod Piotrkowiczek oraz
- Mienia.

Cały obszar objęty projektem planu położony jest w obszarze zlewni Widawy. Wszystkie wyżej wymienione cieki zostały określone jako potoki, jedynie Widawa stanowi rzekę. Cieki mają charakter niewielkich strug, do 1 metra szerokości, okresowo nawet często wysychających.

Zgodnie z podziałem Polski na Jednolite Części Wód Powierzchniowych, cały obszar objęty planem położony jest na JCWP Widawa od Dobrej do Odry (kod: PLRW60001913699). JCWP jest typem rzeki nizinnej piaszczysto – gliniastej. JCWP położona jest w regionie wodnym Środkowej Odry. W punkcie pomiarowo – kontrolnym PL02S1401_1288 o nazwie „Widawa – ujście do Odry” wykazano („Ocena jakości JCWP na terenie województwa dolnośląskiego za rok 2015 WIOŚ 2016) II klasę elementów biologicznych, I klasę elementów hydromorfologicznych, II klasę elementów fizykochemicznych, I klasę elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne. Stan / potencjał ekologiczny określono jako dobry, stan chemiczny jako PSD (przekroczenie poziomu właściwego dla stanu dobrego). Stan ogólny określa się jako zły. W ocenie ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wskazano, że ta JCWP jest niezagrożona.

Ryc. 9 Lokalizacja terenu objętego projektem planu na tle podziału hydrograficznego [źródło: na podstawie opracowania ekofizjograficznego Geologic 2015]

Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód:

1. ELEMENTY BIOLOGICZNE –

Fitobentos (wskaźnik okrzemkowy IO) – 0,57 (2015)

Makrofity (makrofitowy indeks rzeczny MIR) – 38,8 (2011)

Ichtiofauna - 0,534 (2011)

Klasa elementów biologicznych – II

2. ELEMENTY HYDR.-MORF. – I (2012)

3. ELEMENTY FIZYKOCHEMICZNE

Temperatura – 12,0 (2015)

Zawiesina ogólna (mg/l) – 17 (2011)

Tlen rozpuszczony (mgO) – 9,9 (2015)

BZT5 (mgO) – 3,29 (2015)

ChZT (mgO₂/l) – 7,90 (2011)

OWO (mgC/l) – 7,61 (2015)

Przewodność w 20°C (uS/cm) – 637 (2015)

Substancje rozpuszczone (mg/l) – 487 (2015)

Siarczany (mgSO₄/l) – 100,2 (2011)

Wapń (mgCa/l) – 130,38 (2011)

Magnez (mgMg/l) – 14,43 (2011)

Twardość ogólna (mgCaCO₃/l) – 335 (2015)

Odczyn pH - 7,5-8,1 (2014)

Zasadowość ogólna (mgCaCO₃/l) – 178 (2011)

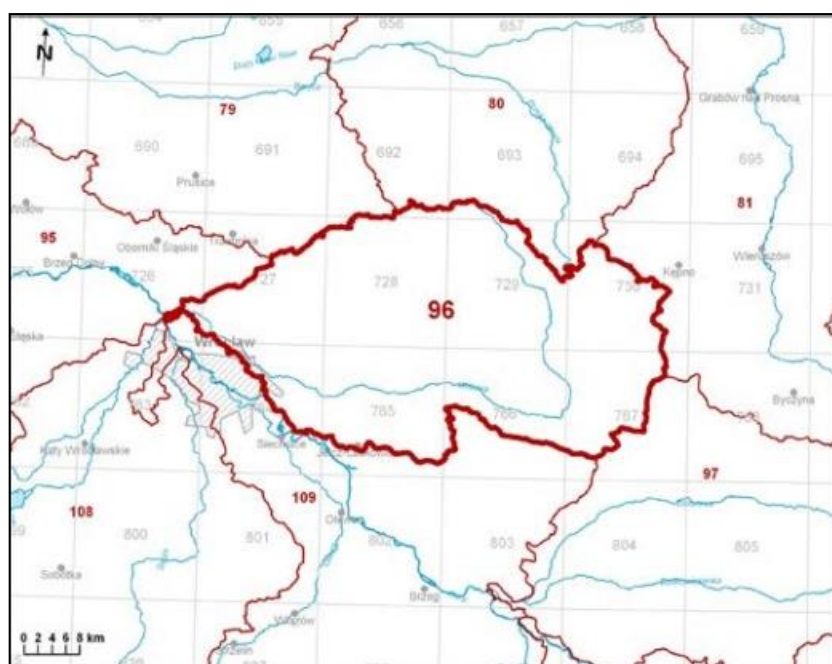
Klasa elementów fizykochemicznych – II

Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne – I

STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY – Dobry

Poziom ufności oceny stanu - ŚREDNIO NISKI

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry ustanowionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. Urz. Z 2016 r. poz. 1967) JCWP Widawa od Dobrej do Odry (kod: PLRW60001913699) oceniono, że w kwestii ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych JCWP jest zagrożona. W zlewni JCWP występuje presja niska emisja i nierozpoznana presja. W programie działań zaplanowano działanie: weryfikacja programu ochrony środowiska dla gminy, mające na celu szczegółowe rozpoznanie i w rezultacie ograniczenie tej presji tak, aby możliwe było osiągnięcie wskaźników zgodnych z wartościami dla dobrego stanu, a także okres niezbędny aby wdrożone działania przyniosły wymierne efekty, dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027. Ocenia się też brak możliwości technicznych osiągnięcia celów środowiskowych.

Ryc. 10 JCWPd nr 96 [źródło:
Państwowa Służba
Hydrologiczna]

Na południe od granic projektu planu, wzdłuż jego południowej granicy przepływa Dopływ z Szewców (in. Dopływ z Szewc). Ciek nie jest objęty monitoringiem. Na zachód od granic opracowania zlokalizowane są dwa zbiorniki wodne (o powierzchni ok. 32a i 4a), jako teren dawnej piaskowni. Zbiorniki te nie pełnią roli turystycznej czy hodowlanej.

Dla terenu gminy Wisznia Mała opracowane zostały przez Dyrektora Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej Mapy Zagrożenia Powodziowego oraz Mapy Ryzyka Powodziowego. Mapy te zostały przekazane do gminy przez RZGW w maju 2015 r., w związku z czym nabrały one już mocy prawnej i stanowią obowiązujący dokument. Przedmiotowy teren położony jest poza obszarami na których:

- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%),
- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%),
- prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

W przypadku zniszczenia lub przerwania wału przeciwpowodziowego teren objęty projektem planu nie jest narażony na powódź. Obszar jest zlokalizowany na lekko wyniesionym terenie wysoczyzny morenowej, w znacznej odległości od doliny rzeki Widawy.

Na obszarze objętym planem nie występują tereny zagrożone niebezpieczeństwem wystąpienia powodzi.

Na terenie gminy nie występują ujęcia wód powierzchniowych. Znajdują się natomiast cztery główne ujęcia wód podziemnych: w Wiszni Małej, Machnicach, Psarach i w Krynicznie. Obszar opracowania znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).

Wszystkie wsie w gminie są zwodociągowane ze źródeł położonych na terenie gminy poprzez trzy wodociągi: wodociąg grupowy Wisznia Mała, wodociąg zbiorowy Psary i wodociąg zbiorowy Kryniczno. Planuje się dodatkowe zasilanie z Wrocławia. Pozwoli to na zakup dostatecznej ilości wody dla potrzeb inwestycyjnych na terenie gminy, między innymi na potrzeby inwestycyjne wsi Szewce. W gminie istnieje oczyszczalnia ścieków we wsi Strzeszów przyjmująca około 220 m³ ścieków na dobę. Z Szewców ścieki dowożone są wozami asenizacyjnymi. Docelowo oczyszczalnia zaprojektowana jest na oczyszczanie 500 m³ ścieków na dobę. Planuje się odprowadzanie ścieków z południowej części gminy do kanalizacji i oczyszczalni we Wrocławiu. Po rozbudowie istniejącej oczyszczalni gminnej do docelowej wydajności także pozostałe wsie będą mogły korzystać z systemu kanalizacji. Na obszarze gminy nie przewiduje się realizacji zbiorowych systemów zasilania w energię ciepłą. Przewiduje się modernizację wszystkich rozwiązań lokalnych poprzez sukcesywną eliminację przestarzałych instalacji grzewczych na korzyść rozwiązań przyjaznych dla środowiska. Zgodnie z ustaleniami studium gminy, ogrzewanie zabudowy mieszkalnej oparte jest i będzie na indywidualnych źródłach ciepła opalanych węglem, koksem, gazem przewodowym, gazem płynnym, olejem opałowym i energią elektryczną.

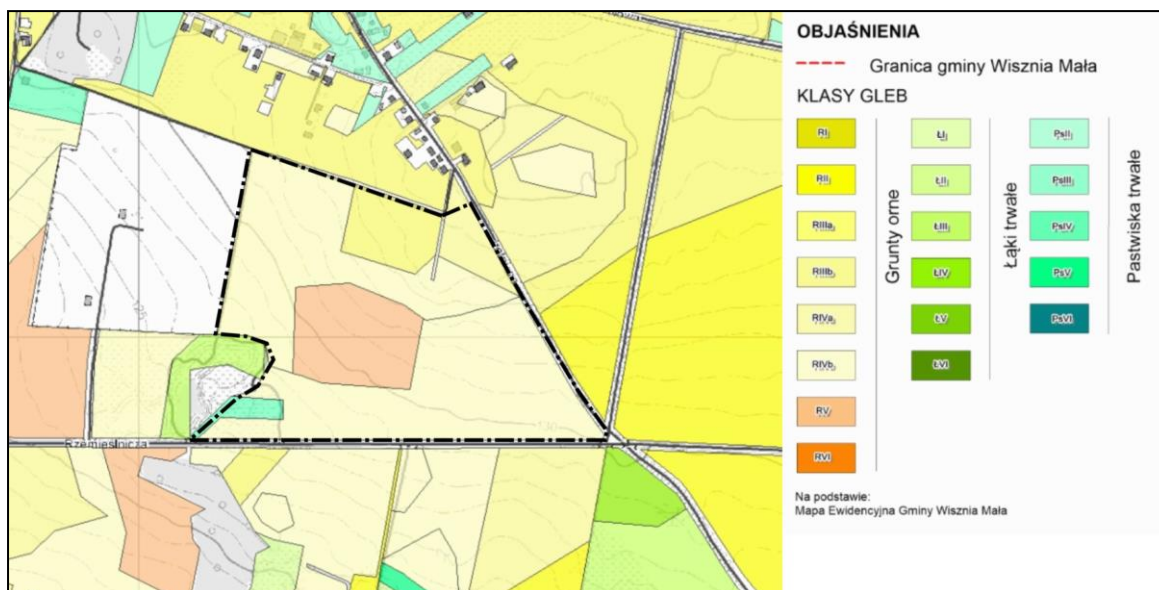
Pod względem hydrogeologicznym teren objęty projektem planu położony jest w Regionie Wielkopolskim XIII, Podregionie Wielkopolsko- Śląskim XIII 3, Rejonie Wrocławia XIII 3A, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych związany jest z utworami czwartorzędu, rzadziej trzeciorzędu.

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych przedmiotowy teren położony jest na obszarze JCWPd nr 96 (wg. danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej

„Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd” Warszawa, grudzień 2009). Ze względu na ukształtowanie terenu spływ wód powierzchniowych JCWPd 96, odbywa się w kierunku rzeki Odry. Główną bazą drenażu dla poziomów przypowierzchniowych oraz użytkowych poziomów wodonośnych jest również dolina rzeki Odry ciągnąca się wzdłuż południowo-zachodniej granicy JCWPd. Przepływ wód podziemnych generalnie odbywa się z północnego-wschodu na południowy-zachód, w kierunku tej rzeki. Lokalnymi bazami drenażu są dwa główne prawobrzeżne dopływy Odry przepływające przez ten obszar: Widawa i Oleśnica (wraz z jej największym dopływem Dobrą). Wysokość powierzchni piezometrycznej w strefie centralnej i zachodniej obniża się od 220 do 110 m n.p.m., a we wschodniej od 180 do 120 m n.p.m. Zasilanie wód podziemnych piętra czwartorzędowego odbywa się poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych wglęb niezolowanych lub słabo izolowanych utworów piaszczysto-zwirowych. Neogeńskie piętro wodonośne charakteryzuje się naporowym, subartezyjskim zwierciadłem wody. Zasilanie wielowarstwowego systemu wodonośnego następuje drogą przesączania poprzez nadległe poziomy oraz przez okna hydrogeologiczne. Najkorzystniejsze warunki do wymiany wód z piętnem czwartorzędowym istnieją w rejonach występowania głębokich, czwartorzędowych, rynnowych struktur kopalnych. Jednakże ogólnie można przyjąć, że więź hydrauliczna pomiędzy poszczególnymi poziomami jest ograniczona, ponieważ tworzą one często izolowane warstwy i soczewy. Zasilanie starszych pięter odbywa się w obrębie stref zaangażowanych tektonicznie oraz poprzez infiltrację wód z poziomów wyżejległych. Na obszarze jednolitej części wód podziemnych nr 96 nie występuje antropopresja w postaci lejów depresyjnych związanych z poborem wód podziemnych, odwodnieniami kopalnianymi, wpływem aglomeracji itp. Stan ilościowy, stan chemiczny i stan ogólny ocenia się jako dobry. W ocenie ryzyka niespełnienia celów środowiskowych wskazano, że ta JCWPd jest niezagrożona.

3.5. CHARAKTERYSTYKA I OCENA WARUNKÓW GLEBOWYCH

Teren gminy Wisznia Mała ma zdecydowanie rolniczy charakter. Zabudowa skupiona jest w centrach poszczególnych wsi, pomiędzy którymi występują rozległe powierzchnie pozostające w użytkowaniu rolniczym. Tereny leśne skupione są w dwóch większych kompleksach: na wschód od Ligoty Pięknej i na zachód od Mienic, na pozostałych terenach występują jedynie niewielkie zadrzewienia śródpolne. Od strony południowej, ze względu na bliskość Wrocławia, z roku na rok zwiększa się ilość terenów zabudowy mieszkaniowej. Zmienia się charakter znajdujących się tu sołectw, zabudowa zagrodowa i tereny rolnicze ustępują terenom zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Tereny rolne łącznie zajmują 7304,5 ha, co stanowi 71,16% powierzchni gminy. Tak więc łączna powierzchnia terenów pozostających w użytkowaniu rolniczym, leśnym oraz wód powierzchniowych to ok. 86% powierzchni gminy. Typy gleb na terenie gminy reprezentowane są w zdecydowanej większości przez gleby bielcowe i pseudobielcowe, przez gleby brunatne właściwe oraz czarne ziemie właściwe.

Ryc. 10 Lokalizacja terenu objętego projektem planu na tle podziału hydrograficznego [źródło: na podstawie opracowania ekofizjograficznego Geologic 2015]

3.6. CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW KLIMATYCZNYCH , STANU JAKOŚCI POWIETRZA I HIGIENY ATMOSFERY

W podziale rolniczo – klimatycznym, obszar opracowania położony jest w dzielnicy wrocławskiej – najcieplejszej w Polsce. Na całym obszarze średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8-8,5°C, a okres wegetacyjny trwa 220-230 dni. Dni gorących rejestruje się tu około 35, z przymrozkiem około 110, mroźnych około 30, a bardzo mroźnych 1-2. Ostatnie przymrozki występują w okresie 20-25 kwietnia, a pokrywa śnieżna trwa do 50 dni. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych kształtuje się na poziomie 590-650 mm. W półroczu ciepłym (V-X) opad wynosi przeciętnie 370-400 mm, a w półroczu chłodnym (XI-IV) 220-250 mm. Średnie roczne parowanie terenowe wynosi około 450 mm. Na całym obszarze przeważa kierunek wiatru W (17-20%), a drugorzędnie SW (16-20%).

Wpływ na kształtowanie się jakości powietrza atmosferycznego na terenie gminy, w tym również na terenie opracowania mają wielkość zarówno źródła emisji zlokalizowane na terenie gminy oraz źródła na terenach sąsiednich, ulokowane na kierunku przeważających wiatrów. Na jakość powietrza atmosferycznego w tym rejonie największe znaczenie mają: emisje ze źródeł komunalnych, źródła przemysłowe związane z aglomeracją wrocławską, eksploatacja dróg, prowadzenie działalności produkcyjnej i usługowej, spalanie odpadów.

Znaczna ilość zanieczyszczeń pochodzi z tzw. emisji niskiej, wywoływanej przez indywidualne źródła grzewcze (piece kaflowe, kotły węglowe, olejowe, gazowe) zasilające budynki mieszkalne i użyteczności publicznej. Z uwagi na małą sprawność procesu spalania i niekorzystne warunki rozprzestrzeniania, emisja ta, w połączeniu z emisją ze źródeł komunikacyjnych, stanowi obecnie główne źródło uciążliwości odpowiedzialne za jakość powietrza na terenach zabudowanych.

Kolejnym źródłem uciążliwości jest komunikacja drogowa i kolejowa. Intensywny ruch samochodów jest źródłem emisji zanieczyszczeń gazowych, głównie tlenku węgla, tlenków azotu oraz węglowodorów oraz pyłowych, w tym zawierających związki: ołowiu,

kadmu, niklu i miedzi. Zasięg zanieczyszczeń dotyczy terenów położonych wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Najbliższym stałym punktem pomiarowym monitoringu jakości powietrza wyznaczonym przez WIOŚ, była stacja zlokalizowana we Wrocławiu przy ul. Na Grobli prowadząca pomiary automatyczne. Uzyskane wyniki oceny jakości powietrza dla województwa dolnośląskiego przedstawiają się następująco:

- dwutlenek siarki - W 2016 r. nie zarejestrowano przekroczeń norm jakości powietrza określonych dla SO_2 . Maksymalne dobowe oraz 1-godzinowe stężenia SO_2 rejestrowane przez stacje PMŚ nie przekraczały w 2015 r. odpowiednio: 27% normy dobowej i 18% normy 1-godzinowej. W przypadku SO_2 występują duże różnice sezonowe w rejestrowanych stężeniach, co wskazuje na dużą emisję tego zanieczyszczenia z procesów spalania paliw dla celów grzewczych (emisja niska). Stacje zlokalizowane na terenach miejskich wykazały średnio ok. 2-krotny wzrost stężeń SO_2 w sezonie grzewczym.
- dwutlenek azotu - W 2016 r., podobnie jak w latach poprzednich, najwyższe stężenia NO_2 oraz przekroczenie średniorocznego poziomu normatywnego (123% normy) zarejestrowała stacja komunikacyjna we Wrocławiu. Stacja ta nie zarejestrowała w 2016 r. wystąpienia ponadnormatywnych stężeń 1-godzinnych. Maksymalne stężenia 1-godzinne nie przekraczały 87% normy. Analiza zmian stężeń NO_2 w ostatnim 10-leciu wykazuje utrzymywanie się stężeń tego zanieczyszczenia na podobnym poziomie. W efekcie inwestycji drogowych we Wrocławiu – głównie budowy obwodnicy autostradowej miasta w 2011 r. – w 2012 r. nastąpiło widoczne obniżenie zanieczyszczenia powietrza NO_2 , od tego czasu obserwuje się dalsze, ale już nieznaczne zmniejszanie stężeń tej substancji w powietrzu.
- tlenek węgla- w 2016 r. na terenie woj. dolnośląskiego nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnego 8- godzinnego tlenku węgla; Analiza zmian stężeń w ostatnim 10-leciu wykazała, że istotne zmniejszenie się poziomu stężeń tlenku węgla zarejestrowała jedynie stacja komunikacyjna we Wrocławiu. Na pozostałym obszarze województwa stężenia CO nie ulegały zbyt dużym wahaniom i utrzymywały się na niskim poziomie.
- ozon- w 2016 r. obszary przekroczeń występowały w strefie dolnośląskiej, w powiatach: kłodzkim, jeleniogórskim, bolesławieckim, lwóweckim, lubańskim, polkowickim i kamiennogórskim. Brak było obszarów, na których liczba dni z przekroczeniem wynosi 0 – zatem na całym obszarze województwa wystąpiło przekroczenie poziomu celu długoterminowego.
- benzen- w 2016 r. ciągłe pomiary poziomu stężeń benzenu prowadzono w 5 stacjach miejskich. W żadnej stacji nie zarejestrowano przekroczeń określonego dla benzenu poziomu dopuszczalnego. Wszystkie stacje wykazały znaczny wzrost stężeń benzenu w sezonie grzewczym – największy wzrost stężeń wykazała stacja we Wrocławiu (o 995%).
- wyniki pomiarów pyłu zawieszonego PM10 - w 2016 r. zanotowano przekroczenia dopuszczalnej liczby przekroczeń normy średniodobowej na 12 stanowiskach, w tym we Wrocławiu – Korzeniowskiego: 50 dni. W 2016 r. nie zarejestrowano przekroczeń poziomów alarmowych pyłu PM10.

- pył zawieszony PM_{2,5} - W 2016 r. na terenie województwa dolnośląskiego eksploatowano 8 stanowisk pomiarowych poziomu pyłu zawieszonego PM_{2.5} w powietrzu. Pomiary wykazały przekroczenie normy średniorocznej w stacji komunikacyjnej we Wrocławiu przy al. Wiśniowej (110% normy), a także przekroczenie pułapu stężenia ekspozycji we Wrocławiu, Legnicy i Wałbrzychu (104-125% normy). Tak jak w przypadku pyłu PM₁₀ wyniki pomiarów pyłu PM_{2.5} wskazują na źródła grzewcze jako główną przyczynę ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza. We Wrocławiu zauważalny jest również znaczący udział emisji liniowej. Analizując stężenia średnioroczne z lat 2010-2016 zauważalne jest zmniejszenie się poziomu pyłu PM_{2.5} w większości stacji pomiarowych – za wyjątkiem stacji komunikacyjnej we Wrocławiu.
- ołów w pyle PM₁₀ - Poziom zanieczyszczenia powietrza ołowiem zawartym w pyle PM₁₀ ze względu na ochronę zdrowia ludzi ocenia się w odniesieniu do średniorocznego poziomu dopuszczalnego: 0,5 µg/m³. W 2016 r. nie zarejestrowano przekroczeń ołowiu w pyle PM₁₀.
- kadm w pyle PM₁₀ - Poziom zanieczyszczenia powietrza kadmem zawartym w pyle PM₁₀ ze względu na ochronę zdrowia ludzi ocenia się w odniesieniu do średniorocznego poziomu docelowego: 5 ng/m³. W 2016 r. nie zarejestrowano przekroczeń poziomu docelowego określonego dla kadmu w pyle PM₁₀.
- nikiel w pyle PM₁₀ - Poziom zanieczyszczenia powietrza niklem zawartym w pyle PM₁₀ ze względu na ochronę zdrowia ludzi ocenia się w odniesieniu do średniorocznego poziomu docelowego niklu: 20 ng/m³. W 2016 r. nie zarejestrowano przekroczeń poziomu docelowego określonego dla niklu w pyle PM₁₀. Większość stacji wykazało utrzymywanie się podobnego poziomu stężeń przez cały rok – brak istotnych różnic pomiędzy sezonem grzewczym i pozagrzewczym.
- arsen w pyle PM₁₀ - Poziom zanieczyszczenia powietrza arsenem zawartym w pyle PM₁₀ ze względu na ochronę zdrowia ludzi ocenia się w odniesieniu do średniorocznego poziomu docelowego arsenu: 6 ng/m³. W 2016 r. przekroczenia poziomu docelowego określonego dla arsenu w pyle PM₁₀ wystąpiły w Legnicy (290% poziomu docelowego) oraz Głogowie (210% poziomu docelowego). Na pozostałym obszarze województwa mierzone stężenia średnioroczne występowały w zakresie od 32% poziomu docelowego w Jeleniej Górze do 87% w Polkowicach.
- benzo(a)piren w pyle PM₁₀ - Poziom zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem zawartym w pyle PM₁₀ ze względu na ochronę zdrowia ludzi ocenia się w odniesieniu do średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu: 1 ng/m³. W 2016 r. na wszystkich stanowiskach pomiarowych benzo(a)pirenu stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego. Najwyższe stężenia średnioroczne (1772% poziomu docelowego) wystąpiło w Nowej Rudzie, Szczawnie Zdroju (744%), Jeleniej Górze (742%), Legnicy (603% poziomu docelowego), najniższe – na stanowisku pozamiejskim w Osieczowie (292%). Stężenia benzo(a)pirenu – zanieczyszczenia, które pochodzi głównie ze spalania paliw stałych do celów grzewczych ze źródeł bytowo-komunalnych (niska emisja) – na wszystkich stanowiskach wzrastały wielokrotnie w sezonie grzewczym.
- WWA w pyle PM₁₀ - Celem pomiarów WWA jest określenie udziału benzo(a)pirenu (B(a)P) w wielopierścieniowych węglowodorach aromatycznych zawartych w pyle PM₁₀. Benzo(a)piren, dla którego został określony poziom docelowy, ze względu na udowodnione

właściwości rakotwórcze uznawany jest za reprezentanta całej grupy związków zbudowanych z kilku skondensowanych pierścieni aromatycznych. W województwie dolnośląskim monitoring wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych zawartych w pyłe PM₁₀ realizowany jest w stacji tła miejskiego zlokalizowanej we Wrocławiu (Wrocław, Wybrzeże J. Conrada-Korzeniowskiego) oraz w stacji tła regionalnego w Osieczowie. Podobnie jak w latach poprzednich pomiary B(a)P wykazały przekroczenia poziomu docelowego. W 2016 r. udział benzo(a)pirenu w ww. wielopierścieniowych węglowodorach aromatycznych zawartych w pyłe PM₁₀ wynosił ok. 20%. Największy udział w mierzonych WWA, zarówno we Wrocławiu, jak i w Osieczowie, miał benzo(b)fluoranten, najmniejszy – dibenzo(a,h)antracen.

W 2007 r. w 23 miejscach na terenie Dolnego Śląska prowadzono pomiary akustyczne, których celem było określenie warunków panujących w bezpośrednim sąsiedztwie tras komunikacyjnych i uzyskanie informacji o uciążliwości akustycznej analizowanych tras. Pomiarami zasadniczymi objęto drogę krajową nr 12 i drogi wojewódzkie nr 292, 329, 330, na których odbywał się ruch tranzytowy. Przeprowadzone pomiary posłużyły do obliczeń długookresowego średniego poziom hałasu LDWN na pierwszej linii zabudowy. Dokładność metody obliczeniowej oszacować można na 2 do 4 dB, w zależności od zróżnicowania sytuacji urbanistycznej oraz od odległości zabudowy od ulicy. Badania nie objęły Gminy Wisznia Mała. W 2011 r. na zlecenie Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu została opracowana „Mapa akustyczna dla drogi wojewódzkiej DW 342 na odcinku WROCŁAW - SZEWCY” oraz „Mapa akustyczna dla drogi wojewódzkiej DW 342 na odcinku SZEWCY - PĘGÓW”. Z przeprowadzonych w ramach opracowania analiz na odcinku Szewce (Gmina Wisznia Mała) – Pęgów (Gmina Oborniki Śląskie) (obszar objęty analizą 3,20 km²), wynika że odsetek osób narażonych na hałas od analizowanego odcinka drogi, zamieszkujących tereny, dla których stan warunków akustycznych środowiska określony wskaźnikiem LDWN jako niedobry wynosi 73 % a zły – 27 %. Oszacowana łączna powierzchnia tych terenów wynosi ok. 0,27 km². Dla wskaźnika LN odsetek ten kształtuje się odpowiednio na poziomie 84 % i 16 %, a łączna suma terenów, dla których stan warunków akustycznych środowiska w porze nocy określony jako niedobry i zły wynosi ok. 0,17 km². Prezentowane wyniki obliczeń i analiz obrazują, że wokół analizowanego odcinka obecnie nie występują tereny, dla których akustyczny stan środowiska można zakwalifikować jako bardzo zły. Wyniki analiz rozkładu hałasu przy elewacjach budynków, przeprowadzonych na różnych wysokościach budynków zlokalizowanych w pierwszej linii zabudowy (dla najbardziej narażonych budynków mieszkalnych) wskazują, że na ponadnormatywny hałas narażeni są mieszkańcy wszystkich kondygnacji tych budynków w porównywalnym stopniu. W 2014 r. na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego opracowany został Projekt „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego na lata 2013-2017” sporządzony został dla terenów województwa dolnośląskiego leżących poza aglomeracjami wzdłuż dróg, po których przejeżdża ponad 3 000 000 pojazdów rocznie oraz wzdłuż linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie, których eksploatacja spowodowała negatywne oddziaływanie akustyczne tj. przekroczone zostały dopuszczalne poziomy hałasu określone wskaźnikami hałasu LDWN i LN. Celem programu jest określenie działań naprawczych odniesionych do ww. terenów.

W granicach Gminy Wisznia Mała, powiat trzebnicki zidentyfikowano dwa obszary, na których występują przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu samochodowego, oba we wsi Szewce:

- ul. Wrocławska, DW 342 (plansza 342_2-1) -
 - poziomy dopuszczalne: 64/59 – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
 - przekroczenia LDWN – obszar przekroczenia obejmuje zabudowę znajdującą się przy ulicy;
 - przekroczenia LN – obszar przekroczenia obejmuje zabudowę znajdującą się przy ulicy. Przekroczenia osiągają wartość > 5dB.
- ul. Topolowa, DW 342 (plansza 342_2-2)
 - poziomy dopuszczalne: 64/59 – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna;
 - przekroczenia LDWN – brak przekroczeń
 - przekroczenia LN – obszar przekroczenia obejmuje zabudowę znajdującą się przy ulicy. Przekroczenia osiągają wartość > 5dB.

W celu ograniczenia występujących przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu, zaproponowano następujące działania naprawcze:

- Szewce, ul. Wrocławska, DW 342 (plansza 342_2-1)
 - Działania: utrzymanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym, wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu – ograniczenie ruchu ciężarowego.
 - Priorytet realizacji: niski
 - Szacowany efekt redukcji hałasu: ok. 5 do 6 dB
 - Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: Zarząd Dróg Wojewódzkich
 - Szacunkowy koszt realizacji działania: 250 tys. Zł
 - Termin realizacji działania: 2017 r.

- Szewce, ul. Topolowa, DW 342 (plansza 342_2-2)
 - Działania: utrzymanie nawierzchni w dobrym stanie technicznym, wprowadzenie środków trwałego uspokojenia ruchu.
 - Priorytet realizacji: niski
 - Szacowany efekt redukcji hałasu: ok. 3 do 4 dB
 - Podmiot odpowiedzialny za realizację zadania: Zarząd Dróg Wojewódzkich
 - Szacunkowy koszt realizacji działania: 80 tys. zł
 - Termin realizacji działania: 2017 r.

W ramach działań mających na celu ograniczenie, przeciwdziałanie uciążliwości hałasu w dniu 29 maja 2013 r. Rada Gminy Wisznia Mała podjęła następujące uchwały:

- 1) Uchwałę Nr VI/XXX/271/13 w sprawie podjęcia czynności prowadzących do zbadania wpływu projektowanej drogi ekspresowej S-5 na klimat akustyczny terenów przylegających do drogi;
- 2) Uchwałę Nr VI/XXX/272/13 w sprawie podjęcia czynności prowadzących do zbadania klimatu akustycznego oraz ograniczenia emisji hałasu na terenach przylegających do Autostradowej Obwodnicy Wrocławia.

Przedmiotowy teren nie jest narażony na uciążliwości ze strony projektowanej drogi, stąd nie jest objęty powyższymi działaniami.

Na przedmiotowym terenie oraz w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują emitery promieniowania elektromagnetycznego kwalifikujące się do oceny pól elektromagnetycznych w środowisku.

3.7. ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Dla gminy charakterystyczne są wyraźnie określone i wyodrębnione układy osadnicze. Większość z nich wykształciła się najprawdopodobniej z ulicówek lub układów jednorodnych. Do nich należy układ osadniczy wsi Szewce. Wieś jest zachowana w swym zasadniczym układzie. Poprzednie nazwy miejscowości to Szewecz, Schebicz, Schabitz, Schepitz, Schebitz. Nazwa niemiecka wsi jest zniekształconym zapisem fonetycznym nazwy polskiej-pierwotnej, pochodzącej prawdopodobnie od wyrazu „szewc”. We wchodniej części wsi znajduje się dawne założenie folwarczne: prawie kwadratowy majdan otoczony z czterech stron zabudową. Na zachód od folwarku teren z kościołem przytyka północną krawędzią do nawsia.

Tab. 1 Obiekty objęte ochroną konserwatorską położone we wsi Szewce

Lp	Obiekt	Adres	Wiek	Rejestr zabytków
1.	Zespół kościelny:			
a.	Kościół par. św. Anny	ul. Strzeszowska 46	1 poł. XIV, XVIII	1209 z dn. 15.12.64
b.	Dawny cmentarz parafialny		1 poł. XIII	
c.	Plebania		XIX, XX, XX	
2.	Park dworski		XIX/XX	
3.	Szkoła podstawowa	ul. Strzeszowska 7	1910-15	
4.	Dom mieszkalny	ul. Strzeszowska 8	ok. 1920	
5.	Dom mieszkalny	ul. Strzeszowska 48	ok. 1915	
6.	Dom mieszkalny	ul. Strzeszowska 44	1915-20	
7.	Budynek kolejowy			

[źródło: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wisznia Mała]

Na terenie objętym projektem planu położone jest duże stanowisko archeologiczne - Obszar AZP 78-28, Stanowisko nr 12/34: ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza.

Poza wymienionym stanowiskiem archeologicznym, na terenie objętym projektem planu nie istnieją żadne zabytki nieruchome wpisane do ewidencji gminnej ani rejestru zabytków.

3.8. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Najbardziej prawdopodobny scenariusz, w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu, będzie uzyskanie koncesji na wydobycie kruszywa z udokumentowanego złoża Szewce II położonego na obszarze objętym planem.

Urząd Gminy Wisznia Mała prowadzi obecnie postępowanie w sprawie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „SZEWCIE II” położonego na działce nr 538/97 w obrębie miejscowości Szewce, gmina Wisznia Mała.

Urząd prowadził już postępowanie w tej sprawie i 29 lutego 2016 roku Wójt Gminy Wisznia Mała wydał decyzję odmawiającą określenia środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Szewce II, położonego na działce nr 538/97, w obrębie miejscowości Szewce. Decyzją z dnia 27 kwietnia 2016 roku Samorządowe Kolegium Odwoławcze we Wrocławiu uchyliło zaskarżoną decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 1131 ze zm.) określa w art. 7 ust. 1, że podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach. Dalej, w przepisach w/w ustawy art. 7 ust. 2 czytamy, „w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona sposobu wykorzystywania nieruchomości ustalonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w odrębnych przepisach”.

Ponadto Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 519 ze zm.) w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustala, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska przez uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż.

W przypadku pozostawienia dotychczasowego użytkowania i zaniechania wydobycia kruszyw ze złoża, środowisko przyrodnicze tego terenu nie ulegnie zmianie.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obszar objęty projektem planu to otwarty teren upraw rolnych. W południowo – zachodniej części znajduje się nieuporządkowany teren gruzowiska i nieużytki. Tereny sąsiadujące to tereny powojkowe, dawna piaskownia ze zbiornikami wodnymi, tereny rolne oraz lądowisko Wrocław – Szymanów. Od północy do terenu zbliża się zabudowa mieszkaniowa miejscowości Szewce. Na terenie projektowanego planu udokumentowano w 2014 roku złożę piasku Szewce II. Głównym problemem wobec zamierzeń jakie ustala projekt planu jest brak infrastruktury technicznej. W pierwszej kolejności należałoby uzbroić teren, by zabezpieczyć środowisko wodno – gruntowe.

Bliskość aglomeracji wrocławskiej powoduje zagrożenie dużą presją inwestycyjną i urbanizacyjną. Tereny otwarte wobec niewystarczająco rozwiniętego systemu komunikacyjnego, transportowego czy infrastrukturalnego poddawane są obciążeniom skutkującym niedostosowaniem i dynamicznym przeobrażeniami.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w obrębie Szewce, gminie Wisznia Mała o nazwie mpzp Szewce II, uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w wielu dokumentach strategicznych opracowanych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i wspólnotowym.

W związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej polskie prawo z zakresu ochrony przyrody zostało dostosowane do wymogów stawianych przez Wspólnotę. Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, ratyfikowane przez Polskę, m.in.:

- Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, zawarta w Bernie w 1979r., zobowiązująca poszczególne państwa do ochrony siedlisk dzikiej fauny na swoim terytorium, zwłaszcza gatunków ginących i zagrożonych, migrujących i endemicznych. Gatunki te zostały wymienione w załącznikach. Ponadto określono ściśle zakazane sposoby i środki odłowu dzikich zwierząt. Państwa, które ratyfikowały Konwencję zgadzają się na ochronę siedlisk tych gatunków w swoich planach i polityce rozwoju oraz na zwrócenie szczególnej uwagi na obszary, które są ważne dla gatunków wędrownych podanych w załącznikach do tej Konwencji. Na terenie opracowania występują zwierzęta umieszczone w II załączniku do tej Konwencji jako ściśle chronione to m.in. kumak nizinny oraz ropucha zielona- na obszarze cennym przyrodniczo OC-6- Śródpolne oczka w okolicach Sitna i Troszyna- zlokalizowany na południowym wschodzie terenu opracowania- na obszarze nr 3, Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. (ze zmianami),
- Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.
- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Bońska – Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, zawarta w Bonn w 1979r.,zobowiązująca do ochrony i w miarę możliwości odtworzenia siedlisk gatunków wędrownych, zapobiegania, usuwania, rekompensowania lub zmniejszania skutków uniemożliwiających lub pogarszających wędrówkę gatunków
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000r.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy. Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobowiązany do dostosowania swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Obecnie obowiązuje 7 Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska przyjęty decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1386/2013/UE w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2020 r. pod nazwą: „Dobra jakość życia z uwzględnieniem ograniczeń naszej planety” (Dz. Urz. L347 z 28.12.2013 r.). Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych Siódmego Programu, który stanowi załącznik aktu, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu.

Cele priorytetowe Siódmego Programu to:

- ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
- przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia, i dobrostanu,
- maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,
- zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast,
- lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.

W dokumencie „Polska 2030 – Trzecia fala nowoczesności długookresowa strategia rozwoju kraju” określa się cel 7 – Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i oprawa stanu środowiska. W ramach tego celu zdefiniowano kierunki interwencji, a wśród nich ważny w punktu widzenia projektowanego dokumentu – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska. Kierunek ten zakłada wprowadzenie instrumentów polityki publicznej, integrujących działania w poszczególnych sektorach (gospodarki wodnej, rolnictwa, leśnictwa, transportu, zdrowia, budownictwa, gospodarki przestrzennej, gospodarki morskiej, turystyki, energetyki) dla zwiększenia ochrony klimatu. Natomiast wyzwaniem dla długookresowej polityki rozwoju jest „tworzenie warunków dla dyfuzji: wyrównywanie szans edukacyjnych, zwiększanie dostępu do usług publicznych, zwiększanie dostępności transportowej każdego miejsca w kraju, likwidowanie groźby wykluczenia cyfrowego, ale również wspierania biegunów wzrostu (metropolie i ośrodki regionalne)”. Niniejsze cele wprost przekładają się na cel sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Założenia projektu planu łączą w sobie cele zwiększenia dostępności transportowej poprzez udostępnienie miejsc obsługi podróżnych przy zwiększeniu poziomu ochrony środowiska. Poprawa stanu zagospodarowania terenu obecnie użytkowanego jako parking przydrożny przyczyni się do uporządkowaniu i kontroli gospodarki wodno – ściekowej. Szansą na osiągnięcie celów ochronnych dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 PLH020037 będzie edukacja przyrodnicza i ekologiczna poprzez podwyższenie świadomości osób odwiedzających to miejsce.

Ze względu na oddziaływanie na krajobraz, należy przeanalizować w jaki sposób nawiązuje on do Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20

października 2000 r. (Dz. U. z 2006 roku Nr 14, poz. 98). Podczas Konwencji określono następujące cele: promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu, a także organizowanie współpracy europejskiej w zakresie zagadnień dotyczących krajobrazu. Artykuł 5 Konwencji „Środki ogólne” mówi, że: „Każda ze Stron podejmie działania na rzecz zintegrowania krajobrazu z własną polityką w zakresie planowania regionalnego i urbanistycznego i własną polityką kulturalną, środowiskową, rolną, społeczną i gospodarczą, jak również wszelką inną polityką, która bezpośrednio lub pośrednio oddziałuje na krajobraz”. Szczególne zapisy w zakresie: ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz zasad kształtowania zabudowy dają możliwość harmonijnego i estetycznego zagospodarowania terenu objętego planem. Szczegółowe zapisy projektu planu realizują też jeden z głównych priorytetów Strategii Rozwoju Kraju 2020: Zapewnienie ładu przestrzennego.

Przedmiotowy dokument został więc oparty o postanowienia wyżej wymienionych dokumentów, ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i wspólnotowym.

6. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

6.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Ważnym zagadnieniem w ocenie wpływu ustaleń planu na środowisko jest ujęcie krajobrazu. Ocena krajobrazu, jak wskazano w poprzednich rozdziałach jest obciążona dużym subiektywizmem. Kiedy opracowania na potrzeby projektowe wskazują niską wartość krajobrazową, przewodniki rekomendują ten teren. Jest to spowodowane indywidualnymi preferencjami ludzi. Istotne z punktu widzenia niniejszej prognozy jest to, że w oczach lokalnej społeczności rejon ten ma duże znaczenie rekreacyjne i stanowi ważny element życia codziennego, czy związanego z wypoczynkiem. Przedmieścia Wrocławia, ponieważ do takiej kategorii należy zakwalifikować sołectwo Szewce, są niezwykle atrakcyjne dla mieszkańców Wrocławia odczuwających obciążenia środowiskowe miasta (hałas, stres środowiskowy itd.). Niewielka odległość od metropolii pozwala na częste korzystanie z uroków przyrodniczych Szewców. Bliskość rzeki Widawy czy ładowiska Wrocław – Szymanów, nieduże przewyższenia terenu stwarzają możliwości do wycieczek rowerowych, spacerów i wędrówek. Mieszkańcy wsi Szewce wykazują duże przywiązanie do okolicy swojego zamieszkania. Postrzegają je, jako atrakcyjny rejon pozbawiony przestymulowania jaki obserwuje się we Wrocławiu. Opinia mieszkańców, osób związanych z tym terenem, ma bardzo dużą wagę. Poczucie wpływu społeczności na zmiany zagospodarowania w ich otoczeniu, ma duże znaczenie w budowaniu tożsamości lokalnej, przywiązania do miejsca, poczucia więzi społecznej i wspólnoty. W psychologii środowiskowej znany jest regeneracyjny wpływ działań natury na zdrowie ludzi.

Wpływ jaki wywiera zmiana zagospodarowania terenu na mieszkańców odwołuje się do pojęcia poziomu adaptacji i przystosowania (P.A. Bell, Th.C. Greene, J.D. Fisher,

A. Baum „Psychologia środowiskowa” GWP Gdańsk 2004). Wszystkie zależności pomiędzy środowiskiem a zachowaniem to w dużym uproszczeniu nasze reakcje na stres. W pierwszej kolejności występuje stymulacja środowiskowa, która polega na różnego rodzaju uciążliwościach jak hałas, korki, zmiany w otoczeniu. Reakcja na taką stymulację jest indywidualna i zależy od wielu czynników jak motywacja, wiedza płynąca z doświadczenia oraz wsparcie społeczne. W przypadku braku przystosowania się do zmian bądź obciążenia środowiskowego występuje adaptacja (zmniejszona odporność na stres, mniejsza tolerancja na frustrację, pogorszenie poziomu wykonania), a następnie faza wyczerpania. Jednocześnie stwierdza się, że po fazie adaptacji, zwykle bodźce dotąd niewygodne zaczynają być tolerowane. Pojęcia przeciążenia, stresu środowiskowego czy ograniczeń behawioralnych są przedmiotem psychologii środowiskowej. Powyższe rozważania celowo przywołuje się dla zaznaczenia złożoności problemu zmian w krajobrazie i jego znaczenia dla mieszkańców. Oznacza to, że nawet przy zachowaniu wszelkich norm dotyczących ochrony akustycznej, czy jakości powietrza, jakość życia mieszkańców w ich poczuciu zostanie obniżona.

Do najważniejszych sposobów ochrony przed hałasem zaliczany jest jego **monitoring**. Dlatego też należy bezwzględnie podjąć stały monitoring hałasu i jakości powietrza na terenach objętych ochroną akustyczną w odległości 250 m od granic obszaru objętego planem. Duże znaczenie może odegrać monitoring na drogach, na których przewiduje się zwiększenie ruchu kołowego pojazdów, zarówno na etapie realizacji i eksploatacji.

Ze względu na występowanie udokumentowanego złoza oraz ochronę tego złoza na mocy ustawy Prawo Ochrony Środowiska należy ustalić, że w przyszłości może być ono eksploatowane. Przestrzeganie obowiązującego prawa wyklucza możliwość znacząco negatywnego wpływu eksploatacji kruszywa ze złoza Szewce II na zdrowie ludzi.

Projekt planu ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z zapisami § 3 ust. 1 pkt 40 lit. „a” tiret 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016 poz. 71), wydobywanie kopalin metodą odkrywkową, bez względu na powierzchnię obszaru górniczego, jeżeli odbywa się w odległości nie mniejszej niż 250m od terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 POŚ zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W celu zapobieżenia negatywnego oddziaływania na higienę atmosfery wydobycie kopaliny nie powinno odbywać się jednocześnie na całym obszarze do tego przeznaczonym w projekcie planu. Ponadto liczy się, że prace na terenie eksploatacji będą ograniczone do kilku (pięć godzin pracy koparki) godzin w ciągu dnia. Biorąc pod uwagę jakość kopaliny i skalę przedsięwzięcia przewiduje się wykorzystanie koparek jednonaczyniowych bądź koparko – ładowarek. Maszyny te emitują hałas na poziomie 95 – 102dB (u źródła, najwyższe poziomy odczuwalne w kabinie operatora). Podsumowując hałas związany z wydobyciem kopaliny na terenie eksploatacji nie będzie miał negatywnego wpływu na zabudowę mieszkaniową terenów sąsiadujących. Negatywne oddziaływanie hałasu przewiduje się w zakresie transportu kopaliny z terenu eksploatacyjnego. Praca środków transportu ciężkiego takiego jak: spycharki, koparki, wywrotki powoduje emisję hałasu na poziomie 85-92 dB, natomiast praca specjalistycznych pojazdów technologicznych używanych przy budowie dróg: walców drogowych itp., będzie źródłem hałasu na poziomie 90-98 dB. Źródła te będą

oddziaływały lokalnie, a ich uciążliwość będzie występowała wyłącznie przez okres budowy i ustąpi po jej zakończeniu.

W przypadku realizacji terenów zabudowy usługowej i produkcji nieuciążliwej ruch samochodowy będzie zależeć od jakości dróg. Użytkownicy będą poruszać się drogami w dobrym stanie technicznym, stąd zaleca się odnowienie nawierzchni na drogach omijających centrum wsi. Do zabiegów minimalizujących negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia oraz zapobiegające negatywnemu oddziaływaniu zalicza się eliminowanie transportu urobku, nadkładu, materiałów budowlanych przez tereny zabudowane. Warunki komunikacyjne terenu przedsięwzięcia są korzystne i pozwalają na prowadzenie transportu samochodowego kruszywa do odbiorców, poza terenami zwartej zabudowy mieszkaniowej wsi Szewce. Złoże zlokalizowane jest około 1,2 km na wschód od drogi wojewódzkiej nr 342 Oborniki Śl. – Wrocław.

Nie przewiduje się uciążliwości związanych z wibracjami i drganiami, ponieważ istnieje możliwość przewożenia wydobytego urobku i nadkładu poza terenami zabudowanymi.

Zarówno w przypadku realizacji zabudowy czy też eksploatacji złoży przewiduje się zwiększenie emisji zanieczyszczeń do powietrza z pojazdów silnikowych. Emisja zanieczyszczeń z wymienionych źródeł będzie występować okresowo i ograniczy się do godzin prac przy rozbudowie. Ruch samochodowy ze zmienną strukturą i natężeniem stanowił będzie mobilne źródło emisji zanieczyszczeń. Ze spalania paliw w silnikach pojazdów emitowane będą następujące zanieczyszczenia: dwutlenek azotu, tlenek węgla, pył, węglowodory aromatyczne i węglowodory alifatyczne. Dla ochrony powietrza ważna jest przede wszystkim prawidłowa organizacja robót, będąca jedynym sposobem minimalizacji oddziaływania prac na stan aerosanitarny.

Duży wpływ na stan aerosanitarny będzie mieć powierzchniowa eksploatacja piasku. Na terenach, gdzie wydobywanie piasku będzie odbywać się częściowo spod wody, nie przewiduje się występowania znaczącego zapylenia w sąsiedztwie tego terenu. W razie innego sposobu wydobywania należy ograniczać nadmierne pylenie poprzez zraszanie złoży i dróg w trakcie prowadzenia prac oraz w miarę możliwości ograniczanie robót ziemnych w czasie silnych wiatrów.

Środki minimalizujące w tym zakresie są ograniczone, szczególnie w zakresie zapisów planu. Jednym ze sposobów jest zakładanie alei przydrożnych. Projekt planu przewiduje pozytywne, długoterminowe oddziaływanie na jakość powietrza w postaci dopuszczenia na całym planie zasilania w energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii w postaci mikroinstalacji i małych instalacji.

Podjęcie ewentualnej eksploatacji złóż winno być uzależnione od rachunku ekonomicznego zysków i strat, przy uwzględnieniu zasobów środowiska. Ewentualna koncesjonowana eksploatacja złóż może odbywać się na warunkach określonych w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 1131 ze zm.)

6.2. ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ PRZEKSZTAŁCENIA ŚWIATA FLORY I FAUNY

Przedmiotowa inwestycja leży w bliskości obszaru Natura 2000 Dolina Widawy. Stąd należy przeanalizować czy i jaki może mieć ona wpływ na przedmioty ochrony obszaru. Zgodnie z planem zadań ochronnych (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego 2014 poz. 1687), przedmiotami ochrony są:

- 3150 - Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*
 - 3270 Zalewane muliste brzegi rzek
 - 6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*)
 - 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*)
 - 6440 Łąki selemicowe (*Cnidion dubii*)
 - 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)
 - 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*)
 - 9190 Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*)
 - 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion*)
 - 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)
-
- 1037 *Ophiogomphus cecilia* Trzepla zielona
 - 1088 *Cerambyx cerdo* Kozioróg dębosz
 - 6169 *Euphydryas maturna* Przeplatka maturna
 - 6177 *Phengaris teleius* Modraszek telejus
 - 1060 *Lycaena dispar* Czerwończyk nieparek
 - 6179 *Phengaris nausithous* Modraszek nausitous
 - 1074 *Eriogaster catax* Barczatka kataks
 - 1086 *Cucujus cinna-berinus* Zgniotek cynobrowy
 - 1084 *Osmoderma eremita* Pachnica dębowa
-
- 1149 *Cobitis taenia* Koza
 - 1130 *Aspius Aspius* Boleń
 - 6144 *Romanogobio alpinus* Kielb białopłetwy
 - 5339 *Rhodeus amarus* Różanka
 - 1145 *Misgurnus fossilis* Piskorz
 - 1146 *Sabanejewia aurata* Koza złotawa
-
- 1308 *Barbastella barbastellus* Mopek
 - 1318 *Myotis dasycneme* Nocek łydnowłosy

- 1324 *Myotis myotis* Nocek duży
- 1337 *Castor fiber* Bóbr europejski
- 1355 *Lutra lutra* Wydra
- 1166 *Triturus cristatus* Traszka grzebieniasta
- 1188 *Bombina bombina* Kumak nizinny

Na obszarze znajdują się siedliska aż 22 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Liczba ta jest na Dolnym Śląsku właściwa obszarom o wielokrotnie większych powierzchniach.

Obszar jest najistotniejszy z punktu widzenia ochrony bezkręgowców. Dotychczas potwierdzono występowanie tutaj 9 gatunków wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

Żadne z wymienionych siedlisk ani żaden z gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 nie został wykazany w czasie inwentaryzacji przyrodniczej z omawianego terenu.

Mimo to niektóre gatunki mogą okresowo wykorzystywać teren inwestycji. Przede wszystkim nietoperze jako zwierzęta latające o złożonym rocznym cyklu życia oraz cyklu dobowym mogą teren ten wykorzystywać jako żerowiska oraz trasy przelotów na żerowiska lub/i pomiędzy schronieniami dziennymi oraz w czasie migracji. Dystans przelotu pomiędzy schronieniami a miejscem żerowania może wynosić od kilku do kilkudziesięciu kilometrów. Natomiast przeloty pomiędzy miejscami rozrodu a zimowiskami mogą mieć długość nawet kilkuset kilometrów. Ze względu na ekologię najbardziej prawdopodobne jest że obszar planu może być żerowiskiem nocka dużego, który poluje na otwartych przestrzeniach, chwytając na ziemi chrząszcze.

Wszystkie trzy „naturowe” gatunki nietoperzy będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 są związane z naturalnymi drzewostanami. Wszystkie jednak wymagają liniowych elementów krajobrazu (aleje drzew, kępy krzewów) oraz zbiorników i cieków wodnych często niewielkich a nawet okresowych. Należy zakładać, że mogą nietoperze wykorzystują zadrzewienia wzdłuż sąsiadujących z planem dróg, jako ważne wyznaczniki liniowe monotonnego krajobrazu a pobliski ciek wodny i zbiornik mogą być żerowiskami i miejscami koncentracji nietoperzy.

Krajowe gatunki nietoperzy objęte są ścisłą ochroną gatunkową. Wszystkie – poza borowcem olbrzymim, stwierdzonym w kraju raz – są też wskazane, jako wymagające ochrony czynnej (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt), a zimowiska, na których przynajmniej raz w ciągu trzech lat stwierdzono przynajmniej 200 nietoperzy, wymagają ochrony strefowej (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28.09.2004 r.). Osiem gatunków wymienionych jest w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, wszystkie krajowe gatunki nietoperzy wymieniono w Załączniku II Konwencji Bońskiej, który mówi, że wymienione gatunki wędrowne mają nieodpowiedni stan zachowania i należy podejmować międzynarodową współpracę w celu ich ochrony. W ramach tego zapisu Polska jest stroną porozumienia Eurobats, zgodnie z którym strony zobowiązuje się do: „[wskazania tych stanowisk na

obszarze] jej jurysdykcji, które są ważne dla utrzymania stanu zachowania i ochrony nietoperzy, w tym ich schronienia. Biorąc pod uwagę czynniki ekonomiczne i społeczne Strony będą chronić te miejsca przed zniszczeniem lub zakłócaniem w nich spokoju. Ponadto Strony będą dążyć do identyfikacji oraz ochrony przed niszczeniem żerowisk ważnych dla nietoperzy i zakłócaniem spokoju na tych obszarach”, i dalej: „Każda ze Stron podejmie dodatkowe działania, które uzna za konieczne, w celu zabezpieczenia tych populacji nietoperzy, które uzna za zagrożone”.

Poniżej omówiono wymagania siedliskowe trzech gatunków nietoperzy i przeanalizowano możliwość i charakter ich pojawów na omawianym terenie:

Nocek duży *Myotis myotis* (Borkhausen, 1797) – 1324

Gatunek uznawany jest w Polsce za niezagrożony. Często związany z osiedlami ludzkimi. W Polsce kolonie nocków dużych spotyka się prawie zawsze na strychach budynków. Miejsca żerowisk zlokalizowane są zazwyczaj w świetlistych lasach, parkach i nad łąkami. Nocki duże żerują latając nisko nad poziomem gruntu, nawet 25 km od miejsca schronienia dziennego. Gatunek podejmuje migracje na średnie odległości – nawet do ok. 400 km. Zimuje głównie w jaskiniach. Gatunek ten może wykorzystywać obszar inwestycji jako żerowisko.

Nocek łydkowłosy *Myotis dasycneme* (Boie, 1825) - 1318

Jeden z najrzadszych gatunków nietoperzy w Polsce. Silnie zagrożony, wpisany do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt z kategorią zagrożenia EN – endangered, zagrożone, o wysokim ryzyku wymarcia w przyszłości. Gatunek związany z rozległymi, naturalnymi dolinami rzecznyymi, dużymi zbiornikami wodnymi. Należy do tzw. gatunków trałujących tzn. zbierających ofiary z powierzchni wody. Kolonie rozrodcze zakłada na strychach budynków, zimuje w jaskiniach, piwnicach, fortyfikacjach. Mogą żerować w odległości 15 – 25 m od miejsc rozrodu. Najdłuższe znane przeloty tego gatunku osiągają 350 km. Obszar inwestycji może być wykorzystywany jako trasa przelotów jednak przede wszystkim wzdłuż cieków wodnych i alei drzew.

Mopek *Barbastella barbastellu* (Schreber, 1774) - 1308

Wpisany do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt z kategorią DD – data deficient, o statusie niedostatecznie rozpoznanym. Gatunek leśny, związany z naturalnymi drzewostanami o urozmaiconej strukturze. Wymaga luk w drzewostanach, które wykorzystuje jako żerowiska. Jego dzienne schronienia to miejsca pod odstającą korą, za okiennicami, w rozmaitych szczelinach. Zimuje głównie w jaskiniach, fortach, piwnicach. Znosi okresy chłodu i przemarzania zimowisk. Miejsca rozrodu to przestrzenie pod korą, szczeliny w drzewach, pęknięcia. Preferuje drzewa martwe lub obumierające, głównie buki i dęby. Uważany jest za gatunek osiadły. Zimowiska znajdują się zwykle w odległości kilku – kilkunastu kilometrów od miejsc rozrodu. W Polsce najdłuższy znany przelot miał długość 150 km. Mało prawdopodobne aby ten gatunek wykorzystywał obszar inwestycji.

Miejscowość Szewce oraz otaczające je regiony znajdują się w efektywnym zasięgu żerowania populacji nocka dużego *Myotis myotis*, którego zasięg lotu na żerowiska może w osiągać do 30 km. Pozostałe znane z obszaru Natura nietoperze żerują wzdłuż koryta Widawy lub w lasach liściastych w bliskości doliny Odry. Jedyne wpływy pośrednie jakie

przedsięwzięcie może wykazywać na gatunek wiązać się z możliwością wabienia nietoperzy ze środowiska leśnego na tereny otwarte przez nieprawidłowo skonstruowane oświetlenie. Takiemu negatywnemu oddziaływaniu można zapobiec stosując odpowiednie oświetlenie. Zastosowanie środków minimalizujących pozwoli zapobiec temu pośredniemu oddziaływaniu na te gatunki ssaków.

Pozostałe gatunki z dużo mniejszym prawdopodobieństwem mogą wykorzystywać obszar inwestycji, a niektóre z nich z pewnością się tam nie pojawiają:

1. Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*–1037

Populacja skupiona przy korycie rzeki Widawy lecz możliwe występowanie przy korycie Odry w miejscach z piaszczystym dnem i nie umocnioną linią brzegową w północnej części Obszaru. Minimalna liczebność populacji szacowana na 1500 osobników. Biorąc pod uwagę, iż jest to gatunek pospolity i szeroko rozpowszechniony w Polsce populacja jest nieistotna w skali kraju. W okresie migracji może pojawiać się na obszarze inwestycji.

2. Przeplatka maturna *Euphydryas maturna* – 6169

Występowanie związane ze zwartym drzewostanem z udziałem jesionu. Zagrożenia wymienione w planie zadań ochronnych dotyczą zachowania drzewostanu w okresie cyklu rozwojowego motyla oraz opryskiem samolotowym. Pojawy tego motyla na obszarze inwestycji są mało prawdopodobne.

3. Modraszek telejus *Phengaris teleius*–6177

Populacje rozmieszczone skupiskowo na terenie całego obszaru, głównie na łąkach selernicowych z udziałem krwiściąg lekarskiego, w pasach regularnie wykaszanych wałów przeciwpowodziowych porastanych przez roślinę żywicielską. zagrożenie związane jest z utrzymaniem (koszeniem) prawobrzeżnego wału przeciwpowodziowego rzeki Bystrzycy - wał porastany jest przez roślinę żywicielską motyla krwiściąg lekarski *Sanguisorba officinalis* L., wykaszanie wału w okresie kwitnienia krwiściąg powoduje bezpośrednią śmiertelność gąsienic żerujących w główkach kwiatowych rośliny żywicielskiej i brak możliwości dokończenia cyklu rozwojowego. Pojawy tego motyla na obszarze inwestycji są mało prawdopodobne.

4. Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*–1060

Populacje rozmieszczone skupiskowo na terenie całego obszaru, głównie na wilgotnych łąkach lub terenach otwartych porastanych przez rośliny pokarmowe i zlokalizowanych w sąsiedztwie oczek wodnych, starorzeczy, rowów. Zagrożenie jw. związane z koszeniem łąk, skarp cieków i rowów. Możliwe, że występuje w sąsiedztwie miejsca inwestycji, szczególnie wzdłuż cieków i przy zbiornikach wodnych a nawet rowach melioracyjnych.

5. Modraszek nausitous *Phengaris nausithous*–6179

Populacje rozmieszczone skupiskowo na terenie całego obszaru, głównie na łąkach selernicowych i zmiennowilgotnych z udziałem krwiściąg lekarskiego, w pasach regularnie wykaszanych wałów przeciwpowodziowych porastanych przez roślinę żywicielską. Zagrożenie jw. związane z koszeniem łąk, skarp cieków i rowów. Pojawy tego motyla na obszarze inwestycji są mało prawdopodobne.

6. Barczatka kataks *Eriogaster catax* -1074

Populacje rozmieszczone skupiskowo na terenie całego obszaru, głównie w zaroślach tarninowych wzdłuż Odry, zakrzywieniach śródpolnych, strefach okrajowych drzewostanów oraz z obrębie terenu otwartego przy kopalni piasku w Paniowicach. Zagrożenie związane

z wycinką lub wypalaniem roślinności rosnącej na miedzach w celu poprawy warunków użytkowania rolnego. Gatunek nie wykazany ale może występować w sąsiedztwie inwestycji.

7. Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* –1084

Populacja rozmieszczona na terenie całego Obszaru; w całym Obszarze znajdują się siedliska gatunku w postaci starych nasłonecznionych dziuplastych drzew liściastych z próchnowiskami.

Zagrożenie stanowi wycinanie drzew próchniejących zasiedlonych przez owada oraz wycinka zasiedlonych przez owada drzew próchniejących stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa ludzi, głównie drzew przydrożnych. Gatunek nie wykazany ale może występować w sąsiedztwie inwestycji.

8. Zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus* –1086

Populacja stwierdzona na jedynym stanowisku w Obszarze, w Lesie Rędzińskim. Zagrożenie - wycinanie zamierających drzew i usuwaniewywrotów i złomów, powodujące zmniejszenie zasobności siedliska w dostępne miejsca dla rozwoju gatunku. Pojawy tego chrząszcza na obszarze inwestycji są mało prawdopodobne.

9. Kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo* –1088

Populacje rozmieszczone na terenie całego obszaru, w formie skupisk (szpalerów, grup) lub pojedynczych drzew. Najliczniejsze populacje (kilkanaście do kilkudziesięciu zasiedlonych drzew) występują w parku przypałacowym w Świniarach oraz w Lesie Rędzińskim. Zagrożenie stanowi wycinanie drzew zamierających, zjedzonych przez owada. Z uwagi na wymagania siedliskowe jest mało prawdopodobne aby występował w sąsiedztwie obszaru inwestycji.

Jak wskazuje powyższa charakterystyka gatunków i zdiagnozowanych w PZO zagrożeń, nie istnieje możliwość znacząco negatywnego wpływu ustaleń planu na bezkręgowce - gatunki zwierząt dla których obszar jest najistotniejszy.

Dla każdej z pozostałych grup przeanalizowano zagrożenia wyszczególnione w PZO.

Nie wskazano na zagrożenia związane z zabudową usługową, produkcją, zabudową zagrodową. Nie wskazuje się też w PZO zagrożeń wynikających z eksploatacji złóż.

Większość przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Widawy występuje w obrębie Lasu Lesickiego oraz ponad brzegami Odry, w rejonie ujścia Widawy oraz Bystrzycy do Odry. Brak jest podstaw do stwierdzenia szkodliwego oddziaływania ustaleń projektu planu na siedliska przyrodnicze

W Programie Ochrony Środowiska gminy Wisznia Mała stwierdzono, że stan przyrody ożywionej na terenie gminy jest rozpoznany w dobrym stopniu i właściwie wszystkie jej wartościowe elementy zostały już objęte ochroną prawną. Zdecydowana większość bardziej wartościowych siedlisk przyrodniczych (zadrzewienia śródpolne północnej gminy) stanowi własność Lasów Państwowych i jest przez nie gospodarowana. Na pozostałych terenach brak jest szczególnie interesujących form pod względem przyrodniczym. Oczywiście rozległe powierzchnie rolne czy leśne pełnią ważne funkcje bioklimatyczne, korytarzy migracyjnych czy turystyczne, ale pod względem bioróżnorodności mają one minimalną wartość.

Analiza zapisów projektu planu wykazała, że nie będzie on wywierać negatywnego wpływu pośredniego ani bezpośredniego na przedmioty ochrony, dla których powołano obszar Natura 2000 „Dolina Widawy”. Zapisy planu nie wywierają również znacząco negatywnego wpływu inne gatunki objęte ochroną ścisłą lub częściową, a przy zastosowaniu zalecanych działań minimalizujących nie spowodują praktycznie żadnych strat w ich populacjach.

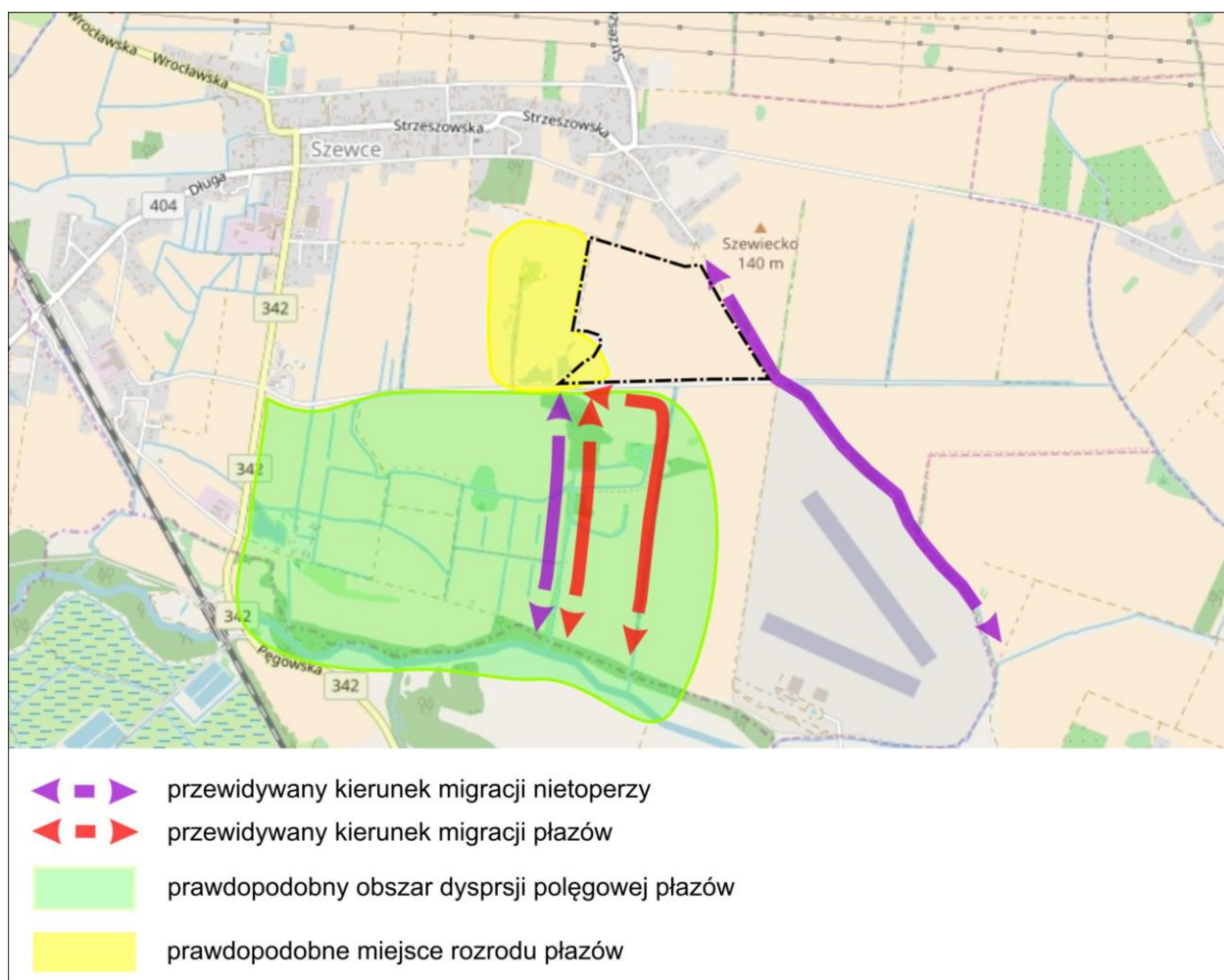
6.3. ODDZIAŁYWANIE NA INTEGRACJĘ OBSZARU NATURA 2000

Główne korytarze ekologiczne migracji zwierząt omijają przedmiotowy teren, a ich przebieg wyznaczają główne koryta i doliny rzeczne (Dolina Odry) oraz duże kompleksy leśne (Wzgórza Trzebnickie). Korytarz ekologiczny nie jest formą ochrony przyrody, zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody. Jednak jego funkcjonowanie konieczne jest do zachowania ciągłości i integralności sieci Natura 2000. Z dyrektywy siedliskowej nie wynika, aby obowiązek zachowania struktury i funkcji (m.in. ekologicznych) dotyczył samych obszarów Natura 2000. Gdy ich istnienie jest konieczne dla zachowania siedlisk i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, odpowiednia struktura i funkcje powinny być utrzymane także na obszarach nieobjętych ochroną prawną w ramach sieci N2000, a szczególnie w obrębie korytarzy ekologicznych łączących obszary N2000 (M. Kistowski, M.Pchałek 2009). Z tego względu, niezbędnym jest zapewnienie drożności korytarza ekologicznego celem zachowania spójności sieci Natura 2000.

Przedmiotowy teren, można rozpatrywać pod kątem wykorzystywania jego przestrzeni w czasie dyspersji polęgowej głównie płazów, ptaków i niektórych gatunków ssaków. Badania inwentaryzacyjne wskazują na wykorzystanie, jako miejsca lęgowego, obszaru sąsiadującego z planem – stawów i nieużytków dawnej piaskowni przez zwierzęta oraz częściowo południowo – zachodniego fragmentu planu - nieużytków. Natomiast przestrzeń powietrzną mogą wykorzystywać ptaki i nietoperze. Ptaki – bezpośrednio przestrzeń powietrzną objętą planem, a nietoperze – głównie wzdłuż szpalerów drzew czy zagajników. Obszar planu może być też żerowiskiem nocka dużego, który poluje na otwartych przestrzeniach, na ziemi.

Oznacza to, że zmiana przeznaczenia terenu w szczególności w jego południowej części – z użytków rolnych i nieużytków na tereny zabudowy usługowej i produkcji nieuciążliwej może spowodować zakłócenie obecnych kierunków migracji małych zwierząt – przede wszystkim płazów. Nie przewiduje się wpływu na ptaki i nietoperze, ponieważ nie występują tu ważne miejsca lęgowe ptaków, czy ważne żerowiska nietoperzy. Dla gadów i płazów znaczną barierą może okazać się pokonanie drogi dojazdowej prowadzącej do drogi 342. Ma to znaczenie również w przypadku eksploatacji kruszyw ze złoża Szewce II. Tereny piaskowni, tj. zbiorniki wodne położone zarówno czynnych jak i nieczynnych wyrobiskach piasku stanowią preferowane miejsca rozrodu płazów (J. Chobotow, W. Czarniawski. R. Grosik, D. Sapala „Rola piaskowni w ochronie płazów” 2014). Stąd, w przypadku eksploatacji kruszyw ze złoża Szewce II, można prognozować też zwiększenie populacji tych zwierząt. Niezbędne są tu działania minimalizujące ten negatywny wpływ, co rozwinięto w odpowiednim rozdziale prognozy.

W przypadku eksploatacji złoża Szewce II oddziaływanie miałoby charakter chwilowy (tj. kilkuletni). Po zakończeniu eksploatacji, inwestor byłby zobowiązany do rekultywacji złoża w kierunku wodnym, leśnym lub rolnym. W takim przypadku proponuje się pozostawienie zbiorników wodnych powstałych na skutek eksploatacji i przystosowanie miejsca do użytkowania przez mieszkańców i turystów (zagospodarowanie). Nieczynne wyrobisko nie musi być traktowane jako szkoda poeksploatacyjna, ponieważ zasypanie zbiorników wodnych może spowodować zniszczenie ważnych ostoi płazów. Eksploatacja złoża, pomimo wielu uciążliwości mogłaby się w rezultacie przyczynić do podniesienia atrakcyjności tego terenu pod względem przyrodniczym. Taki scenariusz byłby bardzo trudny do realizacji ze względu na bliskość lądowiska Wrocław – Szymanów. Teren objęty planem położony jest w strefie powierzchni podejścia i wznoszenia samolotów. Stąd, ze względów bezpieczeństwa lotniczego, często zrezygnuje się ze zbiornika wodnego. Zbiornik wodny mógłby stworzyć środowisko atrakcyjne dla ptaków i nietoperzy. W szczególności odnosi się to do kolizyjnych gatunków zwierząt, które mogą występować w rejonie lądowiska. W promieniu 0,5 km od lotniska zaleca się standardowo likwidację wszelkich zbiorników wodnych lub wykonanie specjalnych zabezpieczeń, uniemożliwiających zwierzętom żerowanie. W przypadku rekultywacji terenu w kierunku wodnym należałoby przeanalizować możliwość zachowania go jako miejsca rozrodu płazów przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa lotniczego.

W innym przypadku jest zagospodarowanie terenu o symbolu UP zabudową usługową i produkcyjną. Należy tu też przypomnieć, że obowiązujący mpzp dla terenu dawnego wyrobiska piasku (terenu sąsiadującego), przewiduje tereny zabudowy usługowej. W wyniku realizacji obu założeń przy braku zachowania istniejących stawów należy stwierdzić likwidację istniejącego oraz potencjalnego miejsca rozrodu płazów i gadów. Do czasu realizacji zadań przewidzianych w obowiązującym planie należy zminimalizować negatywny wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na lokalne korytarze migracji, co rozwinęto w odpowiednim rozdziale prognozy.

Aby zminimalizować negatywne oddziaływanie inwestycji należy:

- Do oświetlenia obszaru zastosować oświetlenie monochromatyczne, nieemitujące promieniowania UV ze względu na zapobieganie utworzenia tzw. pułapki ekologicznej dla nietoperzy, które zwabione owadami gromadzącymi się wokół lamp mogą stać łatwiejszym łupem drapieżników nocnych (głównie sów). Chociaż obszar Natura leży w dużej odległości od przedsięwzięcia to znajdujące się w nim nietoperze mogą tu zalatywać.
- Istniejące i powstałe na skutek eksploatacji złoża zbiorniki wodne powinny być ogrodzone płotkami w taki sposób, aby płazy w okresie dyspersji i migracji nie dostawały się na teren dróg i parkingów. Odpowiednie ustawienie płotków będzie kanalizować migracje płazów i pozwalać im bezpiecznie opuszczać teren kopalni i dróg dojazdowych.

Podsumowując – dotychczasowe badania przeprowadzone na terenie objętym planem jak i w jego sąsiedztwie nie wykazały lokalnych korytarzy migracji. Jednak rozważa się występowanie takiego korytarza ze względu na występowanie populacji płazów w sąsiedztwie planu. Oddziaływanie ustaleń projektu planu na korytarze migracji nie będzie bezpośredni i znacząco negatywny. Należy zrealizować działania zapobiegawcze, szczególnie na etap prac budowlanych czy eksploatacyjnych, a w rezultacie może to przyczynić się do podniesienia walorów przyrodniczych tego terenu. Teren sąsiadujący, który nie jest przedmiotem niniejszej prognozy, został przeznaczony pod zabudowę. Oznacza to też, że strategiczna ocena oddziaływania na środowisko nie wykazała znacząco negatywnego wpływu utraty stawów, jako miejsca rozrodu płazów.

Ze względu na położenie terenu objętego planem poza głównymi korytarzami migracji zwierząt i w znacznej odległości od obszarów Natura 2000 (1,3 km Dolina Widawy, 6,5 Las Pilczycki, 9 km Dobrej Kumaki) nie wykazuje się negatywnego wpływu na integralność obszaru Natura 2000.

6.4. WYTWARZANIE ODPADÓW, ZANIECZYSZCZENIE GLEBY

Przewiduje się wpływ realizacji ustaleń projektu planu na powierzchnię terenu i pokrywę glebową:

- zabudowa usługowa i produkcji nieuciążliwej,
- zabudowa zagrodowa,
- eksploatacja złoża Szewce II.

Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu wiąże się z niekorzystnym oddziaływaniem na gleby, co tyczy się zarówno fazy budowy jak i eksploatacji. W zakresie oddziaływania ustaleń planu na gleby poprzez realizację jego ustaleń należy wymienić:

- zmiana przeznaczenia gruntów, przez co należy rozumieć nieodwracalną utratę dotychczasowego sposobu użytkowania ziemi;
- zagrożenie zanieczyszczenia związane z pracami budowlanymi – pracą maszyn budowlanych, magazynowaniem materiałów budowlanych, emisja spalin z silników samochodowych itd..

Na etapie realizacji postanowień planu – budowy, istnieje wiele zagrożeń przedostania się zanieczyszczeń do gleb. Zakłada się, że monitoring instalacji i urządzeń mogących zanieczyścić gleby, będzie prowadzony prawidłowo, wówczas ryzyko zanieczyszczenia gleb zostanie ograniczone do minimum. W celu zapewnienia pełnej ochrony środowiska wodno-gruntowego konieczne jest zaprojektowanie programu monitoringu wód podziemnych. Monitoring wód powinien być procesem dynamicznym, tzn. zapewniającym szybkie reakcje na wyniki uzyskiwane w trakcie prowadzenia pomiarów.

Przy pracach budowlanych należy przestrzegać przepisów dotyczących wykonywania robót budowlanych, w tym miejsca składowania i przechowywania materiałów budowlanych, miejsca postoju maszyn budowlanych itd. Miejsca te powinny być odpowiednio zabezpieczone przed możliwością przedostania się bezpośrednio do gleby i wód. Zatem przeciwdziałaniu negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi pod kątem jej potencjalnego zanieczyszczenia, ważną rolę odegra sposób zabezpieczenia zaplecza budowy. Istnieje bowiem potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia powierzchni ziemi substancjami ropopochodnymi pochodzącymi z pojazdów mechanicznych magazynowania olejów, smarów i innych materiałów niezbędnych do bieżącej eksploatacji i konserwacji sprzętu. Zaplecze budowy należy lokalizować na terenie utwardzonym, zabezpieczonym warstwą słabo przepuszczalną (podłoże cementowe o podwyższonej izolacji i geomembrany) jako rozwiązanie minimalizujące ewentualne niebezpieczeństwo skażenia powierzchni ziemi. Ponadto, etap budowy obiektów wymaga prowadzenia prac w taki sposób, aby zapobiec ewentualnym awariom sprzętu ciężkiego, w wyniku czego mogłoby dojść do zanieczyszczenia środowiska gruntowego substancjami ropopochodnymi. Proponuje się także, magazynowanie na etapie budowy warstwy gleby osobno i wykorzystanie do terenów zielonych.

Zabudowa terenu czy eksploatacja złoża, wiązać się będzie ze zdjęciem nadkładu (wierzchniej warstwy terenu). Zabudowa tego terenu, który obecnie jest w pełni powierzchnią czynną biologicznie - powierzchnią nieprzepuszczalną, spowoduje bezpośrednie, długoterminowe, stałe oddziaływanie na gleby. W przypadku eksploatacji złoża oddziaływanie to będzie mniej istotne. Nadkład może być magazynowany, a następnie użyty do rekultywacji tego terenu. Również większe szanse na odzyskanie przestrzeni jako powierzchni czynnej biologicznie daje eksploatacja złoża.

Użytkowanie terenu będzie wiązać się z emisją do środowiska: gazów spalinowych, pyłów, innych substancji i odpadów związanych z ruchem samochodowym (np. olejów silnikowych, odpadów z opon oraz splukiwaniem soli i innych substancji z jezdni w okresie zimowym), ale też wzrostu odpadów komunalnych i ścieków.

Na całym obszarze dopuszcza się też indywidualne formy oczyszczania i odprowadzania ścieków. Takie ustalenia narażają na niebezpieczeństwo zanieczyszczenia środowiska gruntowo – wodnego, w przypadku nieszczelności indywidualnych zbiorników. Inne uciążliwości z tym związane należą do obniżenia komfortu arosanitarne związane z ich opróżnianiem. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. 2015 r. poz. 1422) zbiorniki na nieczystości ciekłe mogą być stosowane tylko na działkach budowlanych niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej. Realizacja i usytuowanie zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciepłe powinna spełniać warunki określone w w/w rozporządzeniu.

Przy zachowaniu wszelkich norm dotyczących jakości ścieków odprowadzanych do środowiska wodnego zgodnie z wymaganiami zawartymi w załączniku rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2014 poz. 1800), a tym samym dyrektywy 91/271/EWG pod względem jakości ścieków.

6.5. PRZEKSZTAŁCENIE NATURALNEGO UKSZTAŁTOWANIA TERENU, WYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA

Na terenie objętym projektem planu położone jest udokumentowane złożo Szewce II. Złożo nie ma ustanowionego obszaru i terenu górniczego. W przypadku braku realizacji zabudowy na terenie złoża należy przewidzieć jego wydobywanie. Złożo Szewce II jest to jedno z większych złóż kruszywa naturalnego w tym rejonie, o powierzchni 18,6 ha i zasobach geologicznych wynoszących 7 034 tys. ton. Występujące w nim kruszywo jest dobrej jakości. W przypadku zaniechania eksploatacji złoża i wprowadzenia zabudowy, obszar ulegnie nieodwracalnym zmianom w zakresie gleb i lokalnych korytarzy ekologicznych. Tereny dotychczas użytkowane rolniczo zostaną wciągnięte w tkankę zabudowy podmiejskiej.

Realizacja założeń projektu planu będzie wiązać się z dużymi przekształceniami powierzchni ziemi na terenach, gdzie nie wykluczono powierzchniowej eksploatacji piasku. Będzie się to wiązać z koniecznością przemieszczania w jego obrębie mas ziemnych i skalnych, w celu wydobycia surowca. Podjęcie ewentualnej eksploatacji złóż winno być uzależnione od rachunku ekonomicznego zysków i strat w odniesieniu do innych, cennych zasobów środowiska, przede wszystkim zasobów wysokiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Przekształcenie naturalnego ukształtowania wiąże się też z przekształceniem krajobrazu. W celu minimalizacji tego oddziaływania wprowadzono zapis dotyczący maksymalnej wysokości hałd i nasypów do 3 m.

W przypadku wydobycia piasku etapami, z wykluczeniem jednoczesnego wydobycia złoża na całym udokumentowanym terenie jego występowania - nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu oddziaływania projektu planu w zakresie przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu i wykorzystanie zasobów środowiska.

6.6. ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I WODY PODZIEMNE

W zakresie oddziaływania ustaleń projektu planu na wody powierzchniowe i podziemne określa się wielowymiarowe oddziaływanie. Z jednej strony teren będzie podlegać uporządkowaniu i kontroli. Spowoduje to poprawę w zakresie gospodarki wodno – ściekowej. Drugim ważnym aspektem jest planowanie na przedmiotowym terenie usług i produkcji nieuciążliwej, zabudowy zagrodowej oraz zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W znacznej mierze, zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych są tożsame z wymienionymi w rozdziale dotyczącym oddziaływania na gleby:

- etap realizacji - emisja zanieczyszczeń związanych z pracami budowlanymi - nieodpowiednie zabezpieczenie podłoża do magazynowania materiałów budowlanych, wyciek substancji ropopochodnych z maszyn budowlanych;
- etap realizacji - w czasie silnych wiatrów - pylenie z odkrytych powierzchni gruntów;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia powietrza a pośrednio wód, związane z ogrzewaniem budynków;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych odpadów komunalnych - niebezpieczeństwo przedostania się zanieczyszczeń ze względu na nieprawidłowe przechowywanie odpadów komunalnych przed wywozem z nieruchomości;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych ścieków komunalnych - niebezpieczeństwo przedostania się zanieczyszczeń związane z wyciekami z wadliwej kanalizacji sanitarnej lub zbiornika bezodpływowego na ścieki;
- emisja zanieczyszczeń związanych z ruchem samochodowym.

Zapobieganie przedostania się zanieczyszczeń do środowiska wodno – gruntowego jest o tyle istotna, że teren znajduje się w obszarze płytkiego zalegania wód gruntowych. Należy przedsięwziąć wszelkie możliwe środki, aby na etapie eksploatacji urządzeń nie doszło do zanieczyszczenia wód i gruntu.

Do powyższych zagrożeń należy dodać:

- dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych na teren nieutwardzony, co może skutkować przedostaniem się zanieczyszczeń do cieków. Dopływ z Szewców;
- niebezpieczeństwo obniżenia poziomu wód gruntowych ze względu na zwiększenie poboru wody.

Na skutek ustaleń projektu planu dojdzie do zwiększenia presji na środowisko wodno – gruntowe. Ustalenia planu nie przewidują przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Ustalenia planu w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzenia ścieków czy wód opadowych i roztopowych przewidują w pierwszej kolejności korzystanie z systemu infrastruktury technicznej jak wodociągi, sieć kanalizacyjna i deszczowa. Wyposażenie terenu w system infrastruktury technicznej zapobiegnie ewentualnym zmianom w środowisku wodno – gruntowym otaczającego terenu. W zakresie zwiększania potrzeb na zasoby wodne, planuje się dodatkowe zasilanie z Wrocławia poprzez połączenie wodociągowe. Pozwoli to na zakup dostatecznej ilości wody dla potrzeb inwestycyjnych. Studium gminy przewiduje się, że w miarę rozwoju nowych obszarów inwestycyjnych, sukcesywne uzbrajanie terenów przeznaczonych pod zabudowę. Każda nowa inwestycja winna być poprzedzona realizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

6.7. WPROWADZANIE GAZÓW I PYŁÓW DO POWIETRZA, EMISJA HAŁASU, KLIMAT I PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Wprowadzenie hałasu na teren użytkowany dotąd jako tereny rolne jest głównym skutkiem oddziaływania ustaleń planu na higienę powietrza. Oddziaływanie ustaleń planu na jakość powietrza można podzielić na trzy poziomy:

- etap budowy – realizacja zabudowy usługowej, produkcji i zabudowy zagrodowej,
 - etap eksploatacji – wzmożenie ruchu kołowego związany z obsługą tego terenu, emisja zanieczyszczeń związana z ogrzewaniem budynków,
 - eksploatacja złoża Szewce II, która w przypadku realizacji będzie wiązać się z emisją zanieczyszczeń z maszyn, transportu urobku oraz pylenia z odsłoniętych powierzchni gruntu.
- Bez szczegółowego harmonogramu prac oraz wykazu urządzeń pracujących przy budowie nie można wykonać analizy wpływu budowy na klimat akustyczny otoczenia. Z tego względu ograniczono się w niniejszej prognozie do zaleceń ogólnych:
- wszystkie prace budowlane należy prowadzić wyłącznie w porze dziennej,
 - należy zaplanować wszystkie operacje z użyciem ciężkiego sprzętu,
 - należy zastosować sprzęt w dobrym stanie technicznym zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 roku w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202 ze zm.),
 - zaleca się ustalić szczegółowy harmonogram prac z użyciem ciężkiego sprzętu,
 - należy przestrzegać zasady wyłączenia silników w czasie przerw w pracy,
 - należy maksymalnie ograniczyć czas budowy poszczególnych etapów poprzez odpowiednie zaplanowanie procesu budowlanego.

Prace związane z budową mają jednak charakter czasowy, a ich czas jest relatywnie krótki. Po zakończeniu realizacji, planowana inwestycja powinna być monitorowana w zakresie emisji hałasu.

Oddziaływanie na etapie realizacji zabudowy bądź eksploatacji złoża można zminimalizować poprzez odpowiednią organizację robót tj.: prowadzenie prac w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej w porze dnia i ograniczenie czasu trwania pracy do max. 5 godzin dziennie oraz zapewnienie dobrej jakości sprzętu. Wpłynie to znacząco na zmniejszenie uciążliwości akustycznych na terenach sąsiadujących z placem budowy. Zastosowanie przepisów Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 112) na terenach objętych ochroną akustyczną oraz prowadzenie stałego monitoringu, powinno zapobiec negatywnemu oddziaływaniu w tym zakresie.

W celu zapobieżenia negatywnego oddziaływania na higienę atmosfery wydobywanie kopaliny nie powinno odbywać się jednocześnie na całym obszarze do tego przeznaczonym w projekcie planu.

Zgodnie z Art. 121 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska z 27 kwietnia 2001 r., ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej

dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposoby sprawdzania dotrzymania tych poziomów zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U. Nr 192 z 2003 r., poz. 1883) w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Zróżnicowane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych określa załącznik nr 1 do rozporządzenia. Ustalenia projektu planu przewidują możliwość sytuowania na obszarze objętym planem stacji transformatorowych. Poza terenami stacji elektroenergetycznych nie występują pola o wartościach zbliżonych do dopuszczalnych. Stacje elektroenergetyczne stanowią węzły sieci elektroenergetycznej, w których, poprzez transformację zmieniane są napięcia i rozdzielany jest rozptył energii elektrycznej pomiędzy liniami wysokiego napięcia. Wszystkie systemowe stacje elektroenergetyczne są stacjami budowanymi na otwartym terenie. Poza ogrodzonymi i niedostępnymi dla ludności obszarami stacji elektroenergetycznych nie występują pola elektryczne i magnetyczne o wartościach zbliżonych do dopuszczalnych, określonych w przepisach ochrony środowiska. Istotnym czynnikiem oddziałującym na środowisko, ze strony stacji elektroenergetycznych jest hałas, którego źródłami są transformatory.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 1148 ze zm.) za mikroinstalację uznaje się instalację odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40kW, przyłączonej do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110kV lub o mocy osiągalnej cieplnej w skojarzeniu nie większej niż 120kW. Na podstawie niniejszej ustawy mikroinstalacje uznaje się za źródło energii, które nie wymaga uzyskania koncesji na zasadach i warunkach określonych w ustawie Prawo energetyczne. Oddziaływanie tych urządzeń jest na tyle niewielkie, iż nie przewiduje się negatywnego wpływu na komponenty środowiska, również w zakresie pól elektromagnetycznych.

Wpływ promieniowania elektromagnetycznego na ludzi będzie znikomy lub nie będzie występował.

6.8 ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ, ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

W zakresie ochrony krajobrazu projekt planu przewiduje maksymalną wysokość zabudowy dostosowaną do otaczającej zabudowy wsi Szewce, wpisującej się w charakter i krajobraz:

- maksymalna wysokość zabudowy (UP – 12 m, 9,5 m – RM);
- ograniczenia wynikające z położenia obszaru objętego planem w zasięgu wyznaczonej powierzchni ograniczającej całkowitą wysokość zabudowy od lądowiska Wrocław-Szymanów, powodując konieczność „obniżenia” wysokości zabudowy – budynków, budowli oraz hałd i nasypów, co wpłynie korzystnie na krajobraz.

Na wschód od granic pośród upraw rolnych zlokalizowane jest wzniesienie Szewiecko (140 m n.p.n). Wzniesienie stanowi ważny punkt widokowy. Wszelkie zmiany w dotychczasowym zagospodarowaniu będą tworzyć dysonans krajobrazowy. Wpływie

to negatywnie na atrakcyjność rejonu, w którym położony jest teren objęty planem. Szczególnie na etapie realizacji ustaleń planu, wyeksponowany będzie plac budowy. W przypadku eksploatacji kruszyw ze złoża Szewce II, krajobraz ulegnie przekształceniu na okres jaki wskaże koncesja. Po ustaniu wydobywania, teren będzie podlegać rekultywacji określonej w koncesji. Rekultywację podejmuje się w kierunku rolnym, leśnym lub wodnym. Bez względu na objęty kierunek przewiduje się, że atrakcyjność terenu wzrośnie w stosunku do obecnego. W przypadku realizacji zabudowy, teren ulegnie przekształceniu w sposób nieodwracalny zmieni swój charakter.

Projekt planu nie przewiduje tworzenia dominanty w krajobrazie. Przeobrażenia jakim ma ulec krajobraz jest kontynuacją pobliskiej zabudowy. W przypadku eksploatacji złoża, zmiany w krajobrazie będą mieć charakter przejściowy, po którym nastąpi rekultywacja terenu.

Na północ od granic opracowania położony jest rozległy Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie ustanowiony Uchwałą Nr V/XXVIII/164/09 Rady Gminy Wisznia Mała z dnia 24 czerwca 2009 roku (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego Nr 118, poz. 2473 z dnia 16 lipca 2009 roku). Jego granice przebiegają w odległości ok. 2,5 km od przedmiotowego terenu. Zgodnie z zapisami w/w uchwały na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie wprowadza się ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów (leśnych i wodnych) oraz zakazy dla ochrony przed zmianami lub utratą wartości przyrodniczych. Wszystkie te zalecenia, ustalenia i zakazy odnoszą się do obszaru w jego granicach. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania ustaleń planu na Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie.

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. z 2014 r., poz. 1446 ze zm.) istnieje wymóg uwzględnienia i objęcia ochroną konserwatorską wszystkich obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, innych zabytków nieruchomych znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków i parków kulturowych oraz stref ochrony konserwatorskiej (stanowiska archeologiczne), podanych w wykazie Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wszelka działalność w tych obiektach i ich ochronnym otoczeniu oraz w strefach ochrony konserwatorskiej musi być każdorazowo uzgadniana na etapie planowania, projektowania i wykonawstwa z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków we Wrocławiu.

Na przedmiotowym obszarze znajduje się stanowisko archeologiczne AZP nr 12/34/77-28 – ślad osadnictwa z okresu późnego średniowiecza.

Układ przestrzenny centralnej części wsi Szewce objęty jest strefą ochrony konserwatorskiej. Wyklucza się możliwość przejazdów załadowanych kruszywem samochodów ciężarowych przez miejscowość Szewce. Transport, prócz negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi (hałas, spaliny) mógłby doprowadzić do uszkodzeń konstrukcji starszych budynków.

Zapisy projektu planu nie będą oddziaływać negatywnie na zasoby dziedzictwa kulturowego.

6.9 ODDZIAŁYWANIE SKUMULOWANE

Analiza obowiązującego mpzp dla sołectwa Szewce, a także uwarunkowań wynikających z istniejącego zagospodarowania terenów sąsiadujących wykazała, że oddziaływanie skumulowane może wystąpić w przypadku realizacji zabudowy na terenach sąsiadujących z planem, jednocześnie z eksploatacją złoża Szewce II bądź realizacją zabudowy przewidzianej zapisami projektu planu. Realizacja zabudowy na terenie planu przy jednoczesnym zagospodarowaniu zabudową w jego sąsiedztwie, spowoduje zniszczenie miejsca rozrodu płazów. Należy rozpatrywać możliwość zastosowania wszelkich środków minimalizujących negatywne oddziaływanie w zakresie ochrony płazów. Do najbardziej skutecznych działań z tego zakresu należą: monitoring oraz nadzór przyrodniczy nad inwestycją.

Negatywne oddziaływanie może wystąpić również w zakresie higieny atmosfery. Do środków minimalizujących negatywne oddziaływanie związane z obsługą komunikacyjną nowopowstałych terenów zabudowy, należą: poprawa jakości dróg, dobra organizacja prac budowlanych oraz kierowanie ruchem poza obszarem zabudowy miejscowości Szewce.

Do możliwych oddziaływań skumulowanych może też dojść w przypadku eksploatacji kruszyw ze złoża Szewce II spod lustra wody w momencie rozbudowy lądowiska Wrocław – Szymanów. Teren objęty planem położony jest w strefie powierzchni podejścia i wznoszenia samolotów. Stąd, ze względów bezpieczeństwa lotniczego, zakładanie zbiorników wodnych stwarza niebezpieczeństwo dla ruchu samolotowego. Zbiornik wodny stwarza środowisko atrakcyjne dla kolizyjnych gatunków ptaków. W promieniu 0,5 km od lotniska zaleca się standardowo likwidację wszelkich zbiorników wodnych lub wykonanie specjalnych zabezpieczeń, uniemożliwiających zwierzętom żerowanie. W przypadku rekultywacji terenu w kierunku wodnym należałoby przeanalizować możliwość zachowania go, jako miejsca rozrodu płazów przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa lotniczego.

W zakresie oddziaływania poszczególnych terenów o różnym przeznaczeniu w projektowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, przewiduje się możliwość negatywnego oddziaływania terenów UP – zabudowy usługowej i produkcji nieuciążliwej na terenie R – rolne oraz tereny RM – zabudowy zagrodowej.

W zakresie zabudowy zagrodowej może zaistnieć negatywne oddziaływanie w zakresie aerosanitarnym, w tym hałasu – w przypadku eksploatacji złoża. Dlatego wydobywanie nie powinno odbywać się jednocześnie na całym obszarze udokumentowanego złoża, a powinno być realizowane etapami, w ograniczonych godzinach pracy w ciągu dnia. Urobek powinien być transportowany drogami, które nie przebiegają w sąsiedztwie terenów zabudowanych. W zakresie oddziaływania na tereny przeznaczone w projekcie planu jako tereny rolne, oddziaływanie może występować w przypadku realizacji zabudowy produkcyjnej. Produkcja może obniżać możliwości produkcyjne gruntów rolnych. Projekt planu wskazuje, że produkcja ma mieć charakter nieuciążliwy, stąd przyjmuje się, że oddziaływanie nie będzie znaczące. Również w przypadku eksploatacji złoża możliwe jest emitowanie zanieczyszczeń na tereny sąsiadujące. Jak już wspomniano, w zakresie minimalizacji negatywnego wpływu na stan aerosanitarny stosuje się ograniczenie pracy silników pojazdów do minimum oraz zraszanie odkrytych powierzchni gruntów w suchych okresach roku.

6.10 RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII

Zgodnie z art. 3, pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska przez „poważną awarię” rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie przemysłowego magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienie takiego zagrożenia z opóźnieniem, zaś przez „poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie” (§ 3 pkt. 24 ustawy). Ustalenia projektu planu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

7. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W projektowanym dokumencie zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. Niezależnie od jego ustaleń, na obszarze opracowania obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Należy założyć również, że działalność związana z planowanymi inwestycjami będzie prowadzona przy użyciu najlepszych dostępnych technologii, przy użyciu instalacji i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska. Technologie te powinny funkcjonować na wysokim poziomie ograniczania ewentualnych zagrożeń.

W zakresie zasady ochrony środowiska, przyrody:

- § 6 pkt 3 ustala się zakaz lokalizacji przedsięwzięć, które zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska kwalifikowane są jako mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- § 6 pkt 4 ustala się zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych;
- § 6 pkt 5 i pkt 6 tereny oznaczone na rysunku planu symbolem RM, kwalifikuje się pod względem akustycznym jako tereny zabudowy mieszkaniowej i ustala się obowiązek zapewnienia właściwego standardu akustycznego na tych terenach;
- § 10 pkt 3a obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 2000 m².

W zakresie ochrony jakości powietrza:

- § 7 pkt 4 ustala się dla całego obszaru objętego planem nasadzenie nowych drzew w pierwszej kolejności w miejscach, w których wykonywano już roboty ziemne;
- § 12 pkt 5c - na całym obszarze objętym planem dopuszcza się zasilanie w energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii w postaci mikroinstalacji i małych instalacji, o ile ich łączna moc zainstalowana elektryczna nie przekracza 100 kW.

W zakresie ochrony zabytków:

- § 7 pkt 1 - na całym obszarze objętym granicą opracowania, ustala się strefę ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych, dla której obowiązuje ochrona na mocy ustaleń planu;

W zakresie ochrony wód i ziemi ustalono

- §12 pkt 3a, pkt 3b i pkt 3c - w zakresie odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych, przemysłowych ustala się odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej, zgodnie z przepisami odrębnymi; dopuszcza się budowę nowych oraz przebudowę i remonty istniejących sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej; dopuszcza się odprowadzanie ścieków do bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe oraz indywidualnych oczyszczalni ścieków spełniających wymagania wynikające z przepisów odrębnych;

- §12 pkt 4a, pkt 4b i 4c - w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z powierzchni utwardzonych, w tym dróg, placów i parkingów do sieci kanalizacji deszczowej; dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, do zbiorników retencyjnych, dołów chłonnych, lub urządzeń rozsączających, w sposób zapewniający ochronę wód podziemnych, powierzchniowych oraz gleb przed zanieczyszczeniem, zgodnie z przepisami odrębnymi, dopuszcza się budowę sieci i przyłączy kanalizacji deszczowej

W zakresie ochrony krajobrazu:

- maksymalna wysokość zabudowy (UP – 12 m, 9,5 m – RM) wpisuje się w charakter i krajobraz otoczenia obszaru objętego projektem planu,

- ograniczenia wynikające z położenia obszaru objętego planem w zasięgu wyznaczonej powierzchni ograniczającej całkowitą wysokość zabudowy od lądowiska Wrocław-Szymanów, powodują konieczność „obniżenia” wysokości zabudowy – budynków, budowli oraz hałd i nasypów, co wpłynie korzystnie na krajobraz.

Wszystkie powyższe zapisy mają na celu minimalizację negatywnych oddziaływań ustaleń planu, które mogą powstać na skutek ich realizacji. Zapisy mające na celu zapobieganie skutkom realizacji ustaleń planu przewidziano więc w zakresie powietrza, gleb, wód, zwierząt, świata roślin oraz zdrowia ludzi.

8. ROZWIĄZANIA INNE NIŻ W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE, ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Dla proponowanego projektu planu nie przewidziano alternatywnych rozwiązań w związku z faktem, że ustalenia projektowanego dokumentu nie wykazują negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000.

W czasie prac projektowych zetknięto się z szeregiem problemów wynikających z zakazem lokalizacji przedsięwzięć, które zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska kwalifikowane są jako mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Oznacza to, że na przedmiotowym terenie możliwa jest lokalizacja inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Ze względu na prowadzone postępowanie administracyjne w sprawie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na

eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „SZEWCIE II” położonego na działce nr 538/97 w obrębie miejscowości Szewce, gmina Wisznia Mała, ale też ze względu na sam fakt występowania na przedmiotowym obszarze udokumentowanego złoża naturalnego, dla którego brak jest jednoznacznych kolizji środowiskowych, należało przeanalizować wpływ eksploatacji kruszyw ze złoża Szewce II na środowisko przyrodnicze.

Zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo Ochrony Środowiska, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż. Zapisy projektu planu nie wykluczają produkcji kruszywa z udokumentowanego złoża położonego w granicach projektu planu. Nie przewidują też wprost wydobywania, tj. nie przeznacza się terenu pod przemysł wydobywczy. Oznacza to, że wydobywanie i produkcja kruszyw ze złoża nie naruszy przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Miejscowy plan nie jest też dedykowany eksploatacji złoża i przewiduje na tym terenie zabudowę usługową i produkcję, umożliwiając w ten sposób inne zagospodarowanie. Z punktu widzenia ochrony udokumentowanego złoża, zabudowa tego terenu nie jest korzystna, ponieważ nie uwzględnia przyszłych potrzeb eksploatacji. Natomiast, z punktu widzenia ochrony ludzi przed hałasem, zapyleniem i wibracjami, zabudowa tego terenu bez wcześniejszej eksploatacji z pewnością byłaby bardziej korzystna. Takie zapisy planu umożliwiają realizację polityki zgodną ze studium oraz pozwalają na uczestnictwo społeczeństwa, podmiotów gospodarczych i władz gmin w kształtowaniu przestrzeni.

10. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska oraz ładów przestrzennych, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska lub indywidualnych zamówień w przypadku, gdy odnoszą się one do obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego;

Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu i Państwowy Instytut Geologiczny.

- w odniesieniu do uciążliwości na terenach mieszkaniowych sąsiadujących z obszarem objętym planem, analizę realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Zaleca się monitorować: wody powierzchniowe i podziemne, jakość powietrza, w tym hałas. Monitoring hydrologiczny i hydrochemiczny powinien być wykonywany w stałych punktach raz na pół roku. Stan powietrza atmosferycznego, czyli monitoring podstawowych parametrów klimatycznych oraz stężeń w powietrzu atmosferycznym głównych zanieczyszczeń SO₂ i NO_x poprzez ciągłe pomiary dzienne i nocne. Pomiary hałasu dla terenów objętych ochroną akustyczną, w bezpośredniej bliskości projektu planu (250 m), a także na drogach, na których przewiduje się zwiększenie ruchu kołowego (na etapie realizacji, eksploatacji) zaleca się monitoring stały w stałych punktach. Ponadto zaleca się przeprowadzenie monitoringu przedrealizacyjnego pod kątem tras migracji płazów oraz monitoring porealizacyjny śmiertelności płazów. Monitoring porealizacyjny powinien być przeprowadzany przez 3 lata w okresach wrzesień – październik oraz marzec – kwiecień.

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń miejscowego planu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji planu, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych oraz analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję wójta, czyli nie rzadziej niż co 4 lata.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2017 poz. 1405 ze zm.), oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt planu nie zawiera rozstrzygnięć, ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Zagospodarowanie obszaru planu nie będzie oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza jest elementem procedury strategicznej oceny oddziaływania realizacji zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o nazwie mpzp Szewce II. Jej celem jest określenie, analiza oraz ocena istniejącego stanu środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem problemów ochrony środowiska, występujących na omawianych terenach. A także określenie, analiza i ocena skutków przewidywanych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi. Prognoza określa czy zapisy miejscowego planu

zagospodarowania przestrzennego nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a także przedstawia rozwiązania mające na celu ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

Granica terenu niniejszego opracowania obejmuje obszar działek ewidencyjnych o numerach: 538/97, 538/95, 538/98, 526, 605 i częściowo działka 528 w obrębie Szewce, gminie Wisznia Mała, w powiecie trzebnickim, województwie dolnośląskim.

Obszar w przeważającej części zajęty jest przez obszary upraw rolnych. Jedynie południowo – zachodni fragment obszaru zajmują nieużytki - część obszaru dawnej piaskowni. Stare wyrobisko planu złoża kruszywa naturalnego „Szewce” sąsiaduje z obszarem od zachodu. Na północ od dawnego wyrobiska położone są dawne tereny zamknięte – wojskowe (Decyzja Ministra Obrony Narodowej Nr 202 z dnia 30 maja 2011r. o wyłączeniu z terenów zamkniętych działki nr 538/14, obręb Szewce), sąsiadujące bezpośrednio w projektowanym planem. Od wschodu i południa przebiega utwardzona droga i dalej tereny rolne. W sąsiedztwie opracowania, bezpośrednio wzdłuż południowej granicy, przepływa rzeka „Dopływ z Szewców”.

W sąsiedztwie, na południowy – wschód od granic opracowania, położone jest lądowisko Wrocław – Szymanów. Trawiaste lądowisko służy lotnictwu sportowemu (Areoklub) i agrotechnicznemu. Po jego przystosowaniu do startów i lądowania lekkich samolotów (typu taksówka powietrzna), gmina planuje (obowiązujące studium gminy) przekształcenie lądowiska w lotnisko i realizację obiektów związanych z obsługą ruchu lotniczego.

Obecnie (na dzień sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do celów opiniowania i uzgadniania tj. wrzesień 2017 r.), Urząd Gminy Wisznia Mała prowadzi postępowanie w sprawie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „SZEWCIE II” położonego na działce nr 538/97 w obrębie miejscowości Szewce, gmina Wisznia Mała. Zaznacza się, że podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą Prawo geologiczne i górnicze jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach. Oznacza to, że eksploatacja kruszyw ze złoża Szewce II jest możliwa tylko wtedy, gdy zapisy planu przewidują takie wydobywanie.

Wszystkie informacje zawarte w prognozie zostały zweryfikowane w materiałach źródłowych.

Projekt planu, będący przedmiotem niniejszej analizy obejmuje szereg ustaleń, które przeanalizowano pod kątem wpływu na środowisko przyrodnicze. Poniżej przedstawia się syntezę ustaleń:

1. Projekt planu przewiduje możliwość realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze. Eksploatacja złoża Szewce II zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, więc zgodnie z zapisami projektu planu, należy rozpatrzyć możliwość eksploatacji złoża kruszywa naturalnego Szewce II położonego w granicach projektu planu. Teren 1UP w całości obejmuje teren udokumentowanego złoża Szewce II i

jako „produkcja kruszyw” dopuszczona zapisami projektu planu w opinii autora prognozy. Pomimo przeznaczenia terenu o symbolu 1UP jako tereny „zabudowy”, wnikliwa analiza ograniczeń i możliwości wynikających z zapisów tekstu projektu planu wskazuje na możliwość uzyskania koncesji na wydobywanie kruszyw ze złoża Szewce II.

2. Tereny oznaczone w RM, kwalifikuje się pod względem akustycznym jako tereny zabudowy mieszkaniowej, z tego względu ustala się obowiązek zapewnienia właściwego standardu akustycznego na tych terenach. Należy zatem przeanalizować czy ustalenia planu na terenach sąsiednich nie spowodują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach podlegających ochronie akustycznej. Ponadto, należy przeanalizować czy na terenach RM zostaną dotrzymane normy jakości powietrza, w związku ze zwiększonym zapyleniem i ruchem samochodowym.
3. Należy przeanalizować wpływ eksploatacji złoża na tereny upraw R.
4. W ramach prognozy należy przeanalizować wpływ zmian przeznaczenia terenu na stanowiska archeologiczne.
5. Ze względu na bliskość lądowiska teren opracowania położony jest w zasięgu „powierzchni ograniczających wysokość zabudowy i obiektów naturalnych”. Stąd należy przeanalizować wpływ zmian w zagospodarowaniu terenu, w tym wprowadzenia drzew i zadrzewień na bezpieczeństwo ruchu lotniczego i awifauny.
6. Do projektu planu wprowadzono zapis określający maksymalną wysokość hałd i nasypów. W zamyśle projektanta, ograniczenia w wysokości hałd i nasypów mają ograniczyć intensywną eksploatację złoża na dużej powierzchni. W związku z powyższym, istnieje zagrożenie zwiększenia ruchu samochodów ciężarowych, które będą wywozić masy ziemne. Należy zatem przeanalizować wpływ ruchu samochodowego zarówno odbierającego wydobyty urobek jak i wywożącego nadkład.
7. Dla całego obszaru objętego planem przewiduje się zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej, ale też z indywidualnych ujęć. Należy zatem przeanalizować czy indywidualne zaopatrzenie w wodę nie naruszy zasobów wodnych, nie zmieni stosunków wodnych tego terenu.
8. Projekt planu przewiduje się możliwość odprowadzania ścieków do bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe oraz indywidualnych oczyszczalni ścieków spełniających wymagania wynikające z przepisów odrębnych. Ze względu na wysoki poziom wód gruntowych należy przeanalizować ten zapis pod względem niebezpieczeństwa zanieczyszczenia wód gruntowych.
9. Należy przeanalizować jaki wpływ może mieć odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony przy planowanych na obszarze planu inwestycjach.
10. W konsekwencji zapisu dotyczącego lokalizacji stacji transformatorowych na obszarze projektu planu, należy przeanalizować wpływ promieniowania elektromagnetycznego i ograniczenia jakie wynikają z dopuszczenia budowy stacji transformatorowych.
11. Należy rozważyć, w jaki sposób projekt planu chroni udokumentowane złoża kopalin i w jaki sposób uwzględnia racjonalną gospodarkę kopalinami, a także w jaki sposób

eksploatacja tego złoża będzie oddziaływać na środowisko przyrodnicze, w tym na zdrowie ludzi. Równie ważne jest przeanalizowanie wpływu zapisów projektu planu w przypadku braku eksploatacji kruszyw ze złoża, a zagospodarowanie wprost wynikające z ustaleń planu tj. zabudową produkcji nieuciążliwej, usługami, zabudową zagrodową oraz pozostawienie terenów rolnych na części tego terenu.

Wszystkie powyższe zagadnienia podjęto w rozdziale dotyczącym oceny przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru.

Ponadto, wzięto pod uwagę ograniczenia wynikające z istniejącego stanu środowiska tego obszaru. Diagnozę stanu środowiska przeprowadzono na podstawie danych zaprezentowanych w rozdziale „Ocena i analiza istniejącego stanu środowiska”. Rozważając lokalizację przedmiotowego obszaru względem systemu powiązań przyrodniczych należy stwierdzić, że jest on położony poza głównymi korytarzami migracji zwierząt. Teren nie jest też objęty formami ochrony przyrody. Na północ, w odległości ok. 2,5 km, przebiega granica Obszaru Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie. Obszar objęty tą formą ochrony przyrody uważany jest za najbardziej w gminie atrakcyjny krajobrazowo i turystycznie. Na południe, w odległości ok. 1,3 km, położony jest obszar Natura 2000 Dolina Widawy. Obszar jest formą ochrony przyrody, którego celem jest zachowanie w określonych typów siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin i zwierząt, które uważa się za cenne (znaczące dla zachowania dziedzictwa przyrodniczego Europy) i zagrożone wyginięciem w skali całej Europy. W przypadku obszaru Natura 2000 Dolina Widawy głównym celem ochrony w obszarze jest utrzymanie w stanie nie pogorszonego kompleksu siedlisk typowych dla dolin nizinnych rzek wraz zasiedlającymi je gatunkami roślin i zwierząt. Dla tego obszaru Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanowił plan zadań ochronnych (Dz. Urz. Woj. Dolnośląskiego 2014 poz. 1687). Na obszarze znajdują się siedliska aż 22 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Liczba ta jest na Dolnym Śląsku właściwa obszarom o wielokrotnie większych powierzchniach. Żadne z wymienionych siedlisk ani żaden z gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 nie został wykazany w czasie inwentaryzacji przyrodniczej z omawianego terenu. Mimo to niektóre gatunki mogą okresowo wykorzystywać teren inwestycji. Przede wszystkim nietoperze jako zwierzęta latające o złożonym rocznym cyklu życia oraz cyklu dobowym mogą teren ten wykorzystywać jako żerowiska oraz trasy przelotów na żerowiska lub/i pomiędzy schronieniami dziennymi oraz w czasie migracji. Ze względu na ekologię najbardziej prawdopodobne jest że obszar planu może być żerowiskiem nocka dużego, który poluje na otwartych przestrzeniach, chwytając na ziemi chrząszcze. Działania zapobiegawcze w postaci zastosowania odpowiedniego oświetlenia powinny zminimalizować możliwość negatywnego oddziaływania zapisów planu na nietoperze. Analiza wszystkich zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych planu zadań ochronnych w stosunku do występujących w okolicy i na terenie przedmiotowego planu roślin i zwierząt pozwala stwierdzić, że nie przewiduje się negatywnego wpływu pośredniego ani bezpośredniego na przedmioty ochrony, dla których powołano obszar Natura 2000 „Dolina Widawy”. Zapisy planu nie wywierają również znacząco negatywnego wpływu inne gatunki objęte ochroną ścisłą lub częściową, a przy zastosowaniu zalecanych działań minimalizujących nie spowodują praktycznie żadnych strat w ich populacjach. Ze względu na położenie terenu objętego planem poza głównymi

korytarzami migracji zwierząt i w znacznej odległości od obszarów Natura 2000 (1,3 km Dolina Widawy, 6,5 km Las Pilczycki, 9 km Dobrej Kumaki) nie wykazuje się negatywnego wpływu na integralność obszaru Natura 2000.

Terenem sąsiadującym od zachodu jest obszar dawnej piaskowni. Znajdują się tam dwa zbiorniki wodne (o powierzchni ok. 32a i 4a), będące siedliskiem licznej populacji płazów, szczególnie kompleksu żab zielonych. Południowo – zachodni fragment projektu planu, sąsiadujący z terenem dawnej piaskowni zajęty jest przez ruderalne zbiorowiska pionierskie głównie z udziałem roślin kłaczowych i rozłogowych, stopniowo zarastające krzewami i młodymi drzewami. Pomimo niskich wartości florystycznych jest siedliskiem licznie występującego gatunku – jaszczurka zwinka. Prognozuje się, że wydobywanie kruszywa z złoża Szewce II spowoduje zwiększenie populacji płazów. W przypadku zabudowy terenu należy prace budowlane przeprowadzać przy użyciu wszelkich możliwych środków minimalizujących wpływ inwestycji na środowisko. Do takich zabiegów zalicza się monitoring przedrealizacyjny (badanie tras migracji płazów) oraz porealizacyjny (śmiertelność płazów). Zaleca się również prowadzenie prac budowlanych w obecności nadzoru przyrodniczego. Dla zminimalizowania śmiertelności na drogach zaleca się montaż płotków naprowadzających dla płazów i małych przejść dla zwierząt. W przypadku występowania w południowej części projektu planu gatunku jaszczurki zwinki proponuje się uporządkowanie terenu i wyłączenie z inwestycji.

Analiza obowiązującego mpzp dla sołectwa Szewce, a także uwarunkowań wynikających z istniejącego zagospodarowania terenów sąsiadujących wykazała, że na terenie objętym planem oraz terenach sąsiadujących może wystąpić oddziaływanie skumulowane. Związane jest to z realizacją zabudowy przewidzianej w planie obowiązującym jak i projektowanym. Należy rozpatrywać możliwość zastosowania wszelkich środków minimalizujących negatywne oddziaływanie w zakresie ochrony płazów. Do najbardziej skutecznych działań z tego zakresu należą: monitoring oraz nadzór przyrodniczy nad inwestycją. Natomiast do środków minimalizujących negatywne oddziaływanie związane z obsługą komunikacyjną nowopowstałych terenów zabudowy, należą: poprawa jakości dróg, dobra organizacja prac budowlanych oraz kierowanie ruchem poza obszarem zabudowy miejscowości Szewce.

Najistotniejszym zagadnieniem prognozy jest występowanie na terenie objętym planem udokumentowanego złoża Szewce II. Urząd Gminy Wisznia Mała prowadzi obecnie postępowanie w sprawie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „SZEWCIE II” położonego na działce nr 538/97 w obrębie miejscowości Szewce, gmina Wisznia Mała. Projekt planu ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z zapisami § 3 ust. 1 pkt 40 lit. „a” tiret 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016 poz. 71), wydobywanie kopalin metodą odkrywkową, bez względu na powierzchnię obszaru górniczego, jeżeli odbywa się w odległości nie mniejszej niż 250m od terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 POŚ zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W wyniku oceny oddziaływania wydobywania kruszywa ze złoża Szewce II na krajobraz, zdrowie ludzi, gleby, wody powierzchniowe i podziemne, ukształtowanie powierzchni terenu, jakość powietrza zaleca się, by wydobywanie kopalin nie

odbywało się jednocześnie na całym obszarze do tego przeznaczonym w projekcie planu. Ponadto zaleca się prowadzenie monitoringu w zakresie jakości powietrza i dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Dotyczy to szczególnie istniejącej zabudowy miejscowości Szewce, jak i terenów zabudowy zagrodowej przewidzianej w projektowanym dokumencie.